

## USTAWA

**z dnia 6 września 2001 r.**

**o transporcie drogowym**

**(tekst pierwotny: Dz. U. 2001 r. Nr 125 poz. 1371)**

**(tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 204 poz. 2088)**

**(tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 125 poz. 874)**

**(tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1265)**

### Rozdział 1

#### Przepisy ogólne

**Art. 1. 1.** Ustawa określa zasady podejmowania i wykonywania:

- 1) krajowego transportu drogowego;
- 2) międzynarodowego transportu drogowego;
- 3) niezarobkowego krajowego przewozu drogowego;
- 4) niezarobkowego międzynarodowego przewozu drogowego.

**2.** Ustawa określa również:

- 1) zasady działania Inspekcji Transportu Drogowego;
- 2) odpowiedzialność za naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego:
  - a) podmiotów wykonujących przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem,
  - b) kierowców,
  - c) osób zarządzających transportem,
  - d) innych osób wykonujących czynności związane z przewozem drogowym.

**Art. 2.** Na zasadzie wzajemności, o ile umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, przedsiębiorca zagraniczny uprawniony do wykonywania transportu drogowego na podstawie prawa właściwego dla kraju jego siedziby może go wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

**Art. 3. 1.** Przepisów ustawy nie stosuje się do przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi lub zespołami pojazdów:

- 1) przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą - w niezarobkowym przewozie drogowym osób;
- 2) o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony w transporcie drogowym rzeczy oraz niezarobkowym przewozie drogowym rzeczy;
- 3) zespołów ratownictwa medycznego oraz w ramach usług transportu sanitarnego.

**1a.** Przepisy ustawy stosuje się do kontroli przez Inspekcję Transportu Drogowego:

- 1) przestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137);
- 2) prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.).

**2.** Do przewozów drogowych wykonywanych:

- 1) w ramach powszechnych usług pocztowych,
  - 2) w ramach usług polegających na przewozie odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych,
  - 3) przez podmioty niebędące przedsiębiorcami,
  - 4) w ramach usuwania skutków awarii lub wypadków pojazdami pomocy drogowej
- stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące niezarobkowego przewozu drogowego.

**Art. 4.** Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) krajowy transport drogowy - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym jazda pojazdu, miejsce rozpoczęcia lub zakończenia podróży i przejazdu oraz droga znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) międzynarodowy transport drogowy - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, przy czym jazda pojazdu między miejscem początkowym i docelowym odbywa się z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) transport drogowy - krajowy transport drogowy lub międzynarodowy transport drogowy; określenie to obejmuje również:
  - a) każdy przejazd drogowy wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do działalności gospodarczej, niespełniającej warunków, o których mowa w pkt 4,
  - b) działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy;
- 4) niezarobkowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne - każdy przejazd pojazdu po drogach publicznych z pasażerami lub bez, załadowanego lub bez ładunku, przeznaczonego do nieodpłatnego krajowego i międzynarodowego przewozu drogowego osób lub rzeczy, wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, spełniający łącznie następujące warunki:
  - a) pojazdy samochodowe używane do przewozu są prowadzone przez przedsiębiorcę lub jego pracowników,
  - b) przedsiębiorca legitymuje się tytułem prawnym do dysponowania pojazdami samochodowymi,
  - c) w przypadku przejazdu pojazdu załadowanego - rzeczy przewożone są własnością przedsiębiorcy lub zostały przez niego sprzedane, kupione, wynajęte, wdzierżawione, wyprodukowane, wydobyte, przetworzone lub naprawione albo celem przejazdu jest przewóz osób lub rzeczy z przedsiębiorstwa lub do przedsiębiorstwa na jego własne potrzeby, a także przewóz pracowników i ich rodzin,
  - d) nie jest przewozem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie usług turystycznych;
- 5) niezarobkowy krajowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne wykonywany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) niezarobkowy międzynarodowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne wykonywany z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6a) przewóz drogowy - transport drogowy lub niezarobkowy przewóz drogowy, a także inny przewóz drogowy w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz. Urz. UE L 102 z 11.04.2006, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 561/2006”;
- 7) przewóz regularny - publiczny przewóz osób i ich bagażu w określonych odstępach czasu i określonymi trasami, na zasadach określonych w ustawie i w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 117);

**7)** międzynarodowy przewóz regularny - publiczny przewóz osób i ich bagażu w określonych odstępach czasu i określonymi trasami, realizowany w całości lub w części poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

**7a)**

**8)** linia komunikacyjna - połączenie komunikacyjne na określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po której odbywają się regularne przewozy osób;

**8a)** przystanek - miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, oznaczone w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, z informacją o rozkładzie jazdy, z uwzględnieniem godzin odjazdów środków transportowych przewoźnika drogowego uprawnionego do korzystania z tego miejsca;

**9)** przewóz regularny specjalny - niepubliczny przewóz regularny określonej grupy osób, z wyłączeniem innych osób;

**10)** przewóz wahadłowy - wielokrotny przewóz zorganizowanych grup osób tam i z powrotem, między tym samym miejscem początkowym a tym samym miejscem docelowym, przy spełnieniu łącznie następujących warunków:

**a)** każda grupa osób przewiezionych do miejsca docelowego wraca do miejsca początkowego,

**b)** miejsce początkowe i miejsce docelowe oznaczają odpowiednio miejsce rozpoczęcia usługi przewozowej oraz miejsce zakończenia usługi przewozowej, z uwzględnieniem w każdym przypadku okolicznych miejscowości leżących w promieniu 50 km;

**11)** przewóz okazjonalny - przewóz osób, który nie stanowi przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego albo przewozu wahadłowego;

**12)** przewóz kabotażowy - przewóz wykonywany pojazdem samochodowym zarejestrowanym za granicą lub przez przedsiębiorcę zagranicznego między miejscami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

**13)** transport kombinowany - przewóz rzeczy, podczas którego samochód ciężarowy, przyczepa, naczepa z jednostką ciągnącą lub bez jednostki ciągnącej, nadwozie wymienne lub kontener 20-stopowy lub większy korzysta z drogi w początkowym lub końcowym odcinku przewozu, a na innym odcinku z usługi kolei, żeglugi śródlądowej lub transportu morskiego, przy czym odcinek morski przekracza 100 km w linii prostej; odcinek przewozu początkowego lub końcowego oznacza przewóz:

**a)** pomiędzy punktem, gdzie rzeczy są załadowane, i najbliższą odpowiednią kolejową stacją załadunkową dla odcinka początkowego oraz pomiędzy najbliższą odpowiednią kolejową stacją wyładunkową a punktem, gdzie rzeczy są wyładowane, dla końcowego odcinka lub

**b)** wewnątrz promienia nieprzekraczającego 150 km w linii prostej ze śródlądowego lub morskiego portu załadunku lub wyładunku;

**14)** międzynarodowy transport kombinowany - transport kombinowany, podczas którego następuje przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej;

**15)** przewoźnik drogowy - przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

**16)** zagraniczny przewoźnik drogowy - zagraniczny przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego na podstawie przepisów obowiązujących w państwie, w którym znajduje się jego siedziba;

**17)** licencja - decyzja administracyjna wydana przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub określony w ustawie organ samorządu terytorialnego, uprawniająca do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

**18)** zezwolenie - decyzja administracyjna wydana przez ministra właściwego do spraw transportu, Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub określony w ustawie organ samorządu terytorialnego, uprawniająca przewoźnika drogowego do wykonywania określonego rodzaju transportu drogowego;

**19)** zezwolenie zagraniczne - dokument otrzymany na podstawie umowy międzynarodowej od właściwego organu innego państwa lub organizacji międzynarodowej przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej przekazywany przewoźnikowi drogowemu i upoważniający go do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego, jednokrotnie

lub wielokrotnie, do lub z terytorium państwa określonego w zezwoleniu lub tranzytem przez jego terytorium;

**19a)** formularz jazdy - dokument wydawany na podstawie art. 11 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 684/92 z dnia 16 marca 1992 r. w sprawie wspólnych zasad międzynarodowego przewozu osób autokarem i autobusem (Dz. Urz. UE L 74 z 20.03.1992, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 1, str. 306, z późn. zm.) oraz na podstawie umowy w sprawie międzynarodowych okazjonalnych przewozów pasażerów autokarami i autobusami (Umowa INTERBUS), sporządzonej w Brukseli dnia 11 grudnia 2000 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 114, poz. 1076);

**20)** certyfikat kompetencji zawodowych - dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji i wiedzy niezbędnych do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

**21)**

**22)** obowiązki lub warunki przewozu drogowego - obowiązki lub warunki wynikające z przepisów ustawy oraz:

**a)** rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urzędzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. L 370 z 31.12.1985, str. 21),

**b)** rozporządzenia Rady (EWG) nr 684/92 z dnia 16 marca 1992 r. w sprawie wspólnych zasad międzynarodowego przewozu osób autokarem i autobusem,

**c)** rozporządzenia Rady (EWG) nr 881/92 z dnia 26 marca 1992 r. w sprawie dostępu do rynku drogowych przewozów rzeczy we Wspólnocie, na lub z terytorium Państwa Członkowskiego lub w tranzyście przez jedno lub więcej Państw Członkowskich (Dz. Urz. L 95 z 09.04.1992, str. 1-7),

**d)** rozporządzenia Rady (EWG) nr 3118/93 z dnia 25 października 1993 r. ustanawiającego warunki wykonywania w Państwie Członkowskim usług krajowego transportu drogowego rzeczy przez przewoźników niemających siedziby w tym państwie członkowskim (Dz. Urz. L 279 z 12.11.1993, str. 1-16),

**e)** rozporządzenia Rady (WE) nr 12/98 z dnia 11 grudnia 1997 r. ustanawiającego warunki dostępu przewoźników niemających stałej siedziby w Państwie Członkowskim do transportu drogowego osób w Państwie Członkowskim (Dz. Urz. L 4 z 08.01.1998, str. 10-14),

**f)** rozporządzenia Komisji (WE) nr 2121/98 z dnia 2 października 1998 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzeń Rady (EWG) nr 684/92 i (WE) nr 12/98 w zakresie dokumentów dla przewozu osób autokarem i autobusem (Dz. Urz. L 268 z 03.10.1998, str. 10-26),

**g)** rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. L 3 z 05.01.2005, str. 1-44),

**h)** rozporządzenia (WE) nr 561/2006,

**i)** rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. L 190 z 12.07.2006, str. 1-98),

**j)** rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylającego dyrektywę Rady 96/26/WE (Dz. Urz. L 300 z 14.11.2009, str. 51-71),

**k)** rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz. Urz. L 300 z 14.11.2009, str. 72-87),

**l)** rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006 (Dz. Urz. L 48 z 23.02.2011, str. 19),

**m)** ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe,

**n)** ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 i 951),

- o)** ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
- p)** ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.),
- r)** ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2012 r. poz. 1155),
- s)** ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz. U. Nr 180, poz. 1494, z późn. zm.),
- t)** ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.),
- u)** ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. Nr 124, poz. 859, z 2010 r. Nr 28, poz. 145 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622),
- w)** ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 i Nr 228, poz. 1368),
- x)** ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454),
- y)** wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych w zakresie przewozu drogowego.

## **Rozdział 2**

### **Zasady podejmowania i wykonywania transportu drogowego**

**Art. 5. 1.** Podjęcie i wykonywanie transportu drogowego wymaga uzyskania odpowiedniej licencji na wykonywanie transportu drogowego, zwanej dalej „licencją”.

**2.** Licencji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata i nie dłuższy niż 50 lat, uwzględniając wniosek przedsiębiorcy.

**3.** Przedsiębiorcy udziela się licencji, z zastrzeżeniem art. 6, jeżeli:

**1)** członkowie organu zarządzającego osoby prawnej, osoby zarządzające spółką jawną lub komandytową, a w przypadku innego przedsiębiorcy - osoby prowadzące działalność gospodarczą, spełniają wymogi dobrej reputacji; wymóg dobrej reputacji nie jest spełniony lub przestał być spełniany przez te osoby, jeżeli:

**a)** zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa umyślne: karne skarbowe, przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mieniu, obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów, ochronie środowiska lub warunkom pracy i płacy albo innym przepisom dotyczącym wykonywania zawodu,

**b)** wydano w stosunku do tych osób prawomocne orzeczenie zakazujące wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;

**2)** przynajmniej jedna z osób zarządzających przedsiębiorstwem lub osoba zarządzająca w przedsiębiorstwie transportem drogowym legitymuje się certyfikatem kompetencji zawodowych;

**3)** posiada sytuację finansową zapewniającą podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego określony dostępnymi środkami finansowymi lub majątkiem w wysokości:

**a)** 9 000 euro - na pierwszy pojazd samochodowy przeznaczony do transportu drogowego,

**b)** 5 000 euro - na każdy następny pojazd samochodowy,

**c)** 50 000 euro - przy wykonywaniu transportu drogowego w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b);

**4)** przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy i zatrudnieni przez przedsiębiorcę kierowcy, a także inne osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz wykonujące osobiście przewozy na jego rzecz, spełniają wymagania określone w przepisach ustawy, przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151) oraz w innych przepisach określających wymagania w stosunku do kierowców, a także nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa umyślne przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mieniu, wiarygodności dokumentów lub środowisku;

**5)** posiada tytuł prawny do dysponowania pojazdem lub pojazdami samochodowymi spełniającymi wymagania techniczne określone przepisami prawa o ruchu drogowym, którymi transport drogowy ma być wykonywany.

**4.** Wymagań, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 5, nie stosuje się wobec przedsiębiorcy wykonującego transport drogowy wyłącznie w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b.

**5.** Posiadanie sytuacji finansowej zapewniającej podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego potwierdza się:

**1)** rocznym sprawozdaniem finansowym;

**2)** dokumentami potwierdzającymi:

**a)** dysponowanie środkami pieniężnymi w gotówce lub na rachunkach bankowych lub dostępnymi aktywami,

**b)** posiadanie akcji lub udziałów lub innych zbywalnych papierów wartościowych,

**c)** udzielenie gwarancji lub poręczeń bankowych,

**d)** własność nieruchomości.

**6.** Przy ocenie sytuacji finansowej, o której mowa w ust. 3 pkt 3, stosuje się kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski, obowiązujący w ostatnim dniu roku poprzedzającego rok, w którym ocena ta jest dokonywana.

**Art. 6. 1.** Licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką udziela się przedsiębiorcy, jeżeli:

**1)** spełnia wymagania określone w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 5;

**2)** zatrudnieni przez niego kierowcy oraz sam przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy:

**a)** spełniają wymagania określone w przepisach ustawy i w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,

**b)** nie byli skazani za przestępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4, a ponadto za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,

**c)** posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem, lub wykażą się co najmniej 5-letnią praktyką w zakresie wykonywania tego transportu; przerwa w wykonywaniu transportu drogowego nie może być dłuższa niż kolejnych 6 miesięcy z przyczyn zależnych od nich,

**d)** spełniają wymagania określone w art. 39a ust. 1 pkt 1-4.

**2.** Egzamin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez starostę.

**2a.** Komisja egzaminacyjna przeprowadza egzamin w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jego przeprowadzenie.

**2b.** W komisjach egzaminacyjnych nie mogą uczestniczyć osoby wykonujące działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego taksówką.

**3.** Minister właściwy do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających taksówkarzy, określi, w drodze rozporządzenia, program szkolenia oraz wzór zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, mając na uwadze zakres i obszar działalności, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości topografii miejscowości, w której przedsiębiorca prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą, oraz znajomości przepisów porządkowych, a także określi składniki kosztów szkolenia i egzaminowania oraz wysokość opłat z tego tytułu wynikających.

**4.** Licencja, o której mowa w ust. 1, udzielana jest na określony pojazd i obszar obejmujący:

**1)** gminę;

**2)** gminy sąsiadujące - po uprzednim zawarciu przez nie porozumienia;

**3)** miasto stołeczne Warszawę.

**5.** Dopuszcza się wykonywanie przewozu z obszaru określonego w licencji poza ten obszar, lecz bez prawa świadczenia usług przewozowych poza obszarem określonym w tej licencji, z wyjątkiem przewozu wykonywanego w drodze powrotnej lub w przypadku złożenia zamówienia przez klienta z innego obszaru.

- 6.
- 7.

**Art. 7. 1.** Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana lub cofnięcie licencji następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Organem właściwym w sprawach udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany lub cofnięcia licencji w zakresie transportu drogowego jest:

- 1) w krajowym transporcie drogowym - starosta właściwy dla siedziby przedsiębiorcy, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) w przewozach taksówkowych:
  - a) na obszar, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 1 - wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
  - b) na obszar, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 2 - wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy dla siedziby lub miejsca zamieszkania przedsiębiorcy,
  - c) na obszar, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 3 - Prezydent m.st. Warszawy;
- 3) w międzynarodowym transporcie drogowym - Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**Art. 8. 1.** Licencji udziela się na pisemny wniosek przedsiębiorcy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej;
- 2a) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) określenie rodzaju i zakresu, a w krajowym transporcie drogowym taksówką - także obszaru;
- 4) rodzaj i liczbę pojazdów samochodowych, którymi dysponuje przedsiębiorca ubiegający się o udzielenie licencji;
- 5) czas, na jaki licencja ma być udzielona.

3. Do wniosku o udzielenie licencji, z zastrzeżeniem ust. 4, należy dołączyć:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4) kserokopię certyfikatu kompetencji zawodowych przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej transportem drogowym w przedsiębiorstwie;
- 5) zaświadczenia albo oświadczenia o niekaralności osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1;
- 6) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3;
- 7) oświadczenie o zamiarze zatrudnienia kierowców spełniających warunki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 lub w art. 6 ust. 1 pkt 2;
- 8) wykaz pojazdów samochodowych wraz z kserokopiami krajowych dokumentów dopuszczających pojazd do ruchu, a w przypadku gdy przedsiębiorca nie jest właścicielem tych pojazdów - również dokument potwierdzający prawo do dysponowania nimi.

**3a.** Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

4. Przy składaniu wniosku o udzielenie licencji nie dołącza się dokumentów, o których mowa:

- 1) w ust. 3 pkt 4 i 6 - gdy wniosek dotyczy licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką;

2) w ust. 3 pkt 7 i 8 - gdy wniosek dotyczy licencji na wykonywanie transportu drogowego wyłącznie w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b.

**Art. 9. 1.** Przedsiębiorca zamierzający podjąć działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego może ubiegać się o przyrzeczenie udzielenia licencji, zwane dalej „promesą”.

2. W postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące udzielenia licencji, z wyjątkiem przepisu art. 8 ust. 3 pkt 8.

**Art. 10. 1.** Wnioski o udzielenie licencji rozpatruje się według kolejności ich złożenia.

2. W razie niespełnienia przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 5 lub art. 6, odmawia się udzielenia licencji.

3.

3a.

4.

5.

**Art. 11. 1.** W licencji określa się w szczególności:

1) numer ewidencyjny licencji;

2) organ, który udzielił licencji;

3) datę udzielenia licencji;

4) podstawę prawną;

5) przedsiębiorcę, jego siedzibę i adres;

6) zakres transportu drogowego;

7) rodzaj przewozów;

8) oznaczenie obszaru przewozów w krajowym transporcie drogowym taksówką;

9) czas, na jaki udzielono licencji.

2.

3. Organ udzielający licencji wydaje jej wypis lub wypisy w liczbie odpowiadającej liczbie pojazdów samochodowych określonych we wniosku o udzielenie licencji.

4.

5.

**Art. 12. 1.** Licencja na krajowy transport drogowy uprawnia do wykonywania przewozów wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

1a. Licencja na krajowy transport drogowy rzeczy uprawnia do wykonywania transportu drogowego w zakresie, o którym mowa w art. 4 pkt 3 lit. b, o ile przedsiębiorca posiada zabezpieczenie finansowe w wysokości określonej w art. 5 ust. 3 pkt 3 lit. c.

1b. Licencja na krajowy transport drogowy osób nie uprawnia do wykonywania transportu drogowego taksówką.

2. Licencja na międzynarodowy transport drogowy uprawnia do wykonywania przewozów z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym.

2a. Licencja, o której mowa w ust. 2, uprawnia również do wykonywania przewozów w krajowym transporcie drogowym, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonych.

3. Licencja nie zastępuje zezwoleń wymaganych przepisami ustawy lub umów międzynarodowych.

**Art. 13. 1.** Licencji nie można odstępować osobom trzecim ani przenosić uprawnień z niej wynikających na osobę trzecią, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Organ, który udzielił licencji, przenosi, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienia z niej wynikające w razie:



**1)** śmierci osoby fizycznej posiadającej licencję i wstąpienia na jej miejsce spadkobiercy, w tym również osoby fizycznej będącej współnikiem w szczególności spółki jawnej lub spółki komandytowej,

**2)** połączenia, podziału lub przekształcenia, zgodnie z odrębnymi przepisami, przedsiębiorcy posiadającego licencję,

**3)**

- pod warunkiem spełnienia przez przedsiębiorcę, przejmującego uprawnienia wynikające z licencji, wymagań określonych w art. 5 ust. 3.

**3.** Postępowanie, o którym mowa w ust. 2, wszczyna się na wniosek.

**4.** Główny Inspektor Transportu Drogowego może, w drodze decyzji administracyjnej, wyrazić zgodę na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji przez spółki akcyjne, spółki komandytowe lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w których spółka posiadająca licencję posiada akcje lub udziały, jeżeli zawarły one umowę leasingu lub dzierżawy na używanie pojazdu samochodowego zgłoszonego do prowadzenia działalności objętej licencją, pod warunkiem spełnienia przez te spółki wymagań określonych w art. 5 ust. 3.

**Art. 14. 1.** Przewoźnik drogowy jest obowiązany zgłaszać na piśmie organowi, który udzielił licencji, wszelkie zmiany danych, o których mowa w art. 8, nie później niż w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

**2.** Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, obejmują dane zawarte w licencji, przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o zmianę treści licencji.

**3.**

**4.**

**5.** Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, polegają na zwiększeniu liczby pojazdów, przedsiębiorca może wystąpić z wnioskiem o wydanie dodatkowych wypisów z licencji.

**Art. 14a. 1.** Przewoźnik drogowy może zawiesić, w całości albo w części wykonywanie transportu drogowego na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

**2.** Przewoźnik drogowy zawieszający wykonywanie transportu drogowego jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia, w którym rozpoczęty został okres zawieszenia:

**1)** zawiadomić organ, który udzielił licencji o zawieszeniu wykonywania transportu drogowego; w zawiadomieniu podaje się:

**a)** okres, na który zawieszono wykonywanie transportu drogowego,

**b)** liczbę wypisów z licencji odpowiadającą liczbie pojazdów samochodowych, którymi zaprzestano wykonywania przewozów drogowych - w przypadku częściowego zawieszenia wykonywania transportu drogowego;

**2)** zwrócić do organu, który udzielił licencji:

**a)** wszystkie wypisy z licencji - w przypadku zawieszenia wykonywania transportu drogowego w całości,

**b)** wypisy z licencji odpowiadające liczbie pojazdów samochodowych, którymi zaprzestano wykonywania przewozów drogowych - w przypadku częściowego zawieszenia wykonywania transportu drogowego.

**3.** Organ, który udzielił licencji wydaje z urzędu zwrócone wypisy w terminie 7 dni przed upływem okresu, na jaki zostało zawieszona wykonywanie transportu drogowego.

**4.** Jeżeli wykonywanie transportu drogowego zostało zawieszona na okres przekraczający 3 miesiące, organ który udzielił licencji dokonuje, w terminie 14 dni od dnia spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 2, zwrotu części opłaty wniesionej za wydanie licencji i wypisów z licencji z zastrzeżeniem ust. 5, proporcjonalnie do:

**1)** okresu zawieszenia wykonywania transportu drogowego;

**2)** liczby zawieszonych wypisów z licencji.

**5.**

**6.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i warunki zwrotu części opłaty, uwzględniając zasadę proporcjonalnego zwrotu opłaty, o której mowa w ust. 4.

**Art. 15. 1.** Licencję cofa się:

**1)** w przypadku gdy:

- a)** wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej licencją,
- b)** przedsiębiorca nie podjął działalności objętej licencją w ciągu 6 miesięcy od dnia jej wydania, pomimo wezwania organu licencyjnego do jej podjęcia;

**2)** jeżeli jej posiadacz:

- a)** nie spełnia wymagań uprawniających do wykonywania działalności w zakresie transportu drogowego,
- b)** rażąco naruszył warunki określone w licencji lub inne warunki wykonywania działalności objętej licencją określone przepisami prawa,
- c)** odstąpił licencję lub wypis z licencji osobie trzeciej,
- d)** zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej licencją, a w szczególności nie wykonuje, na skutek okoliczności zależnych od niego, transportu drogowego co najmniej przez 6 miesięcy,
- e)** rażąco narusza przepisy dotyczące czasu pracy kierowców lub kwalifikacji kierowców;

**3)** jeżeli posiadacz licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką samowolnie zmienia wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych, zainstalowanych w pojeździe;

**4)**

**2.** Cofnięcie licencji w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 lit. a, b, d oraz lit. e poprzedza się pisemnym ostrzeżeniem przedsiębiorcy, że w przypadku ponownego stwierdzenia naruszenia tych przepisów wszczyną się postępowanie w sprawie cofnięcia licencji. Przepisu nie stosuje się, gdy posiadacz licencji przestał spełniać wymagania, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. a.

**2a.** Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. d nie stosuje się, jeżeli przewoźnik zawiadomił organ, który udzielił licencji, o zawieszeniu wykonywania transportu drogowego, w trybie i na zasadach określonych w art. 14a.

**3.** Licencja może być cofnięta, jeżeli jej posiadacz:

**1)** nie przedstawił, w wyznaczonym terminie, informacji i dokumentów, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3, art. 14 i art. 83;

**2)** rażąco lub wielokrotnie narusza przepisy w zakresie dopuszczalnej masy, nacisków osi lub wymiaru pojazdu;

**3)** zalega w regulowaniu, stwierdzonych decyzją ostateczną lub prawomocnym orzeczeniem, zobowiązań:

- a)** celnych, podatkowych lub innych zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego,
- b)** wobec kontrahenta;

**4)** samowolnie:

- a)** zmienia wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych lub tachografów cyfrowych zainstalowanych w pojeździe, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 3,
- b)** zmienia lub usuwa dane zapisane w tachografie cyfrowym lub na karcie kierowcy i karcie przedsiębiorstwa.

**4.** Przedsiębiorca jest obowiązany zwrócić dokumenty, o których mowa w art. 11, organowi, który udzielił licencji, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna.

**5.** W przypadku cofnięcia licencji nie może być ona ponownie udzielona wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna.

**Art. 16. 1.** Licencja wygasa w razie:

**1)** upływu okresu, na który została udzielona;

**2)** zrzeczenia się jej, z zastrzeżeniem ust. 3;

**3)** śmierci posiadacza licencji, z zastrzeżeniem ust. 4;

**4)** likwidacji albo postanowienia o upadłości przedsiębiorcy, któremu została udzielona, chyba że zachodzą okoliczności określone w art. 13 ust. 2.

**2.** Przepis art. 15 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

**3.** Przedsiębiorca nie może zrzec się licencji w przypadku wszczęcia postępowania o cofnięcie licencji.

**4.** W razie śmierci osoby fizycznej posiadającej licencję organ, który jej udzielił, na wniosek osoby, która złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, wyraża zgodę, w drodze decyzji administracyjnej, na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od daty śmierci posiadacza tej licencji.

**Art. 16a. 1.** W razie cofnięcia licencji lub jej wygaśnięcia przedsiębiorca ma obowiązek przechowywać i udostępniać osobom uprawnionym do kontroli, dokumenty i inne nośniki informacji wymagane przepisami, o których mowa w art. 4 pkt 22, przez okres jednego roku począwszy od dnia, w którym przestał wykonywać transport drogowy.

**2.** Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do:

**1)** przedsiębiorcy, na którego przeniesione zostały uprawnienia z licencji w trybie, o którym mowa w art. 13 ust. 2;

**2)** przedsiębiorcy albo osoby fizycznej, którzy posiadali licencję i zaprzestali wykonywania działalności gospodarczej lub wykonywania przewozu drogowego.

**Art. 17. 1.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory licencji i wypisu z licencji, uwzględniając zakres niezbędnych danych.

**2.**

**Art. 17a.**

**Art. 17b.** Minister właściwy do spraw transportu może ogłosić, w drodze obwieszczenia, wykaz państw, w stosunku do których jest wymagane posiadanie zezwolenia zagranicznego w międzynarodowym transporcie drogowym.

## Rozdział 3

### Transport drogowy osób

**Art. 18. 1.** Wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych wymaga zezwolenia:

**1)** w krajowym transporcie drogowym - wydanego, w zależności od zasięgu tych przewozów odpowiednio przez:

**a)** wójta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gminy,

**b)** burmistrza albo prezydenta miasta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej,

**c)** burmistrza albo prezydenta miasta, któremu powierzono to zadanie na mocy porozumienia, o którym mowa w *art. 4 pkt 7a* - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej w granicach określonych w *art. 4 pkt 7a lit. a* albo *lit. b*,

**d)** burmistrza albo prezydenta miasta, będącego siedzibą związku międzygminnego, o którym mowa w *art. 4 pkt 7a* - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gmin, które utworzyły związek międzygminny,

**d<sup>1</sup>)** prezydenta miasta na prawach powiatu, w uzgodnieniu z właściwym starostą ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych przebiegających na obszarze miasta i sąsiedniego powiatu,

**e)** starostę, w uzgodnieniu z wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie

przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze powiatu, z wyłączeniem linii komunikacyjnych określonych w lit. a-d<sup>1</sup>,

**f)** marszałka województwa, w uzgodnieniu ze starostami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego powiatu, jednakże niewykraczających poza obszar województwa,

**g)** marszałka województwa właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy, w uzgodnieniu z marszałkami województw właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego województwa;

**2)** w międzynarodowym transporcie drogowym:

**a)** wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego - dla linii komunikacyjnych wykraczających poza obszar państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,

**b)** wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym - dla linii komunikacyjnych niewykraczających poza obszar tych państw.

#### **1.** Wykonywanie:

**1)** przewozów regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym - wymaga zezwolenia wydanego, w zależności od zasięgu tych przewozów, odpowiednio przez:

**a)** wójta, burmistrza albo prezydenta miasta - na wykonywanie przewozów na obszarze gminy (miasta),

**b)** burmistrza albo prezydenta miasta, któremu powierzono realizację zadań w zakresie przewozów - na wykonywanie przewozów na obszarze objętym porozumieniem,

**c)** zarząd związku międzygminnego - na linii komunikacyjnej lub sieci komunikacyjnej na obszarze gmin tworzących związek międzygminny,

**d)** prezydenta miasta na prawach powiatu, w uzgodnieniu z właściwym starostą ze względu na planowany zasięg przewozów - na wykonywanie przewozów na obszarze miasta i sąsiedniego powiatu,

**e)** starostę, w uzgodnieniu z wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast właściwymi ze względu na planowany zasięg przewozów - na wykonywanie przewozów na obszarze powiatu, z wyłączeniem przewozów określonych w lit. a-d,

**f)** marszałka województwa, w uzgodnieniu ze starostami właściwymi ze względu na planowany zasięg przewozów - na wykonywanie przewozów wykraczających poza obszar jednego powiatu, jednakże niewykraczających poza obszar województwa,

**g)** marszałka województwa właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy, w uzgodnieniu z marszałkami województw właściwymi ze względu na planowany zasięg przewozów - na wykonywanie przewozów wykraczających poza obszar jednego województwa;

**2)** przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych w międzynarodowym transporcie drogowym - wymaga zezwolenia wydanego przez:

**a)** Głównego Inspektora Transportu Drogowego - dla linii komunikacyjnych wykraczających poza obszar państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,

**b)** Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym - dla linii komunikacyjnych niewykraczających poza obszar tych państw.

**1a.** Nie wymaga uzyskania zezwolenia tymczasowe wykonywanie przewozów osób w przypadku klęsk żywiołowych lub wystąpienia zakłóceń w przewozach wykonywanych przez podmioty innych gałęzi niż transport drogowy.

**1a.** Nie wymaga uzyskania zezwolenia:

1) tymczasowe wykonywanie przewozów osób w przypadku klęsk żywiołowych lub wystąpienia zakłóceń w przewozach wykonywanych przez podmioty innych gałęzi niż transport drogowy;

2) wykonywanie przewozów regularnych specjalnych organizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego w krajowym transporcie drogowym - o ile w środkach transportu znajduje się dokument stwierdzający uprawnienie do ich wykonywania.

**1b.** W przypadku zakłóceń, o których mowa w ust. 1a, przewoźnik drogowy i podmiot, w zastępstwie którego przewozy są wykonywane, obowiązani są zawrzeć pisemne porozumienie określające warunki i termin wykonywania tych przewozów oraz zgłosić ten fakt właściwemu organowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

2. Wykonywanie przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wykraczających poza obszar państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wymaga zezwolenia wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Nie wymaga zezwolenia wykonywanie przewozu okazjonalnego, jeżeli:

1) tym samym pojazdem samochodowym na całej trasie przejazdu przewozi się tę samą grupę osób i dowozi się ją do miejsca początkowego albo

2) polega on na przewozie osób do miejsca docelowego, natomiast jazda powrotna jest jazdą bez osób (podróżnych), albo

3) polega on na jeździe bez osób do miejsca docelowego i odebraniu oraz przewiezieniu do miejsca początkowego grupy osób, która przez tego samego przewoźnika drogowego została przewieziona na zasadzie określonej w pkt 2.

4. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i Główny Inspektor Transportu Drogowego wydają przedsiębiorcy wypis albo wypisy z zezwoleń w liczbie określonej we wniosku przedsiębiorcy.

4a. Przewóz okazjonalny wykonuje się pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 osób łącznie z kierowcą.

4b. Dopuszcza się przewóz okazjonalny:

1) pojazdami zabytkowymi,

2) samochodami osobowymi:

a) prowadzonymi przez przedsiębiorcę świadczącego usługi przewozowe albo zatrudnionego przez niego kierowcę,

b) na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej w lokalu przedsiębiorstwa,

c) po ustaleniu opłaty ryczałtowej za przewóz przed rozpoczęciem tego przewozu; zapłata za przewóz regulowana jest na rzecz przedsiębiorcy w formie bezgotówkowej; dopuszcza się wniesienie opłat gotówką w lokalu przedsiębiorstwa - niespełniającymi kryterium konstrukcyjnego określonego w ust. 4a i będącymi wyłączną własnością przedsiębiorcy lub stanowiącymi przedmiot leasingu tego przedsiębiorcy.

5. Przy wykonywaniu przewozów okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą zabrania się:

1) umieszczania i używania w pojeździe taksometru;

2) umieszczania w sposób widoczny i czytelny z zewnątrz pojazdu oznaczeń z nazwą, adresem, telefonem, adresem strony internetowej przedsiębiorcy lub innych oznaczeń mających na celu identyfikację przedsiębiorcy, a także reklam usług taksówkowych i przedsiębiorców świadczących takie usługi;

3) umieszczania na dachu pojazdu lamp lub innych urządzeń technicznych.

**Art. 18a.** Przewoźnik wykonujący regularne przewozy osób, poza uprawnieniami pasażerów do ulgowych przejazdów określonymi w odrębnych przepisach, uwzględnia także uprawnienia pasażerów do innych ulgowych przejazdów, jeżeli podmiot, który ustanawia te ulgi, ustali z przewoźnikiem, w drodze umowy, warunki zwrotu kosztów stosowania tych ulg.

**Art. 18b. 1.** Przewozy regularne w krajowym transporcie drogowym wykonywane są według następujących zasad:

1) do przewozu używane są wyłącznie autobusy odpowiadające wymaganym ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym;

- 2)** rozkład jazdy jest podawany do publicznej wiadomości przez ogłoszenia na wszystkich wymienionych w rozkładzie jazdy przystankach lub dworcach autobusowych;
- 3)** wsiadanie i wysiadanie pasażerów odbywa się tylko na przystankach określonych w rozkładzie jazdy;
- 4)** należność za przejazd jest pobierana zgodnie z cennikiem opłat, a pasażer otrzymuje potwierdzenie wniesienia opłaty w postaci biletu wydanego zgodnie z przepisami o kasach rejestrujących;
- 5)** w kasach dworcowych oraz w autobusie znajduje się dostępny do wglądu pasażerów opracowany przez przewoźnika lub grupę przewoźników regulamin określający warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy;
- 6)** cennik opłat został podany do publicznej wiadomości przy kasach dworcowych oraz w każdym autobusie wykonującym regularne przewozy osób, przy czym cennik opłat musi także zawierać ceny biletów ulgowych:
  - a)** określone na podstawie odrębnych ustaw, a w szczególności ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138),
  - b)** wynikających z uprawnień pasażerów do innych ulgowych przejazdów, jeżeli podmiot, który ustanowił te ulgi, ustalił z przewoźnikiem w drodze umowy warunki zwrotu kosztów stosowania tych ulg;
- 7)** zgodnie z warunkami przewozu osób określonymi w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18.

**2.** Podczas wykonywania przewozów regularnych zabrania się:

- 1)** używania do przewozu:
  - a)** innych pojazdów niż autobusy,
  - b)** autobusów nieodpowiadających wymaganym ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym;
- 2)** korzystania z przystanków, na których nie została zamieszczona informacja o realizowanym rozkładzie jazdy zawierająca także nazwę, adres siedziby przewoźnika i numer telefonu przewoźnika lub niezgodnie z podanymi w tej informacji dniami i godzinami odjazdów;
- 3)** zabierania i wysadzania pasażerów poza przystankami określonymi w rozkładzie jazdy;
- 4)** pobierania należności za przejazd niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości pasażerów;
- 5)** naruszania warunków przewozu osób określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18.

**Art. 19. 1.** Wykonywanie przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot:

- 1)** mający siedzibę w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub
  - 2)** wykorzystujący do przewozu pojazd zarejestrowany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym
- wymaga uzyskania zezwolenia na przewóz kabotażowy, które wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, Główny Inspektor Transportu Drogowego. Przepisy art. 22 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

**2.** Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przewoźnika drogowego, pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zraszających przewoźników drogowych.

**Art. 19a. 1.** Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić wymóg posiadania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym

przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą przez zagranicznych przewoźników z niektórych państw mając na uwadze zasadę wzajemności.

**2.** Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku przejazdu pojazdu samochodowego bez osób podróżnych.

**3.** Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**Art. 20. 1.** W zezwoleniu określa się w szczególności:

**1)** warunki wykonywania przewozów;

**2)** przebieg trasy przewozów, w tym miejscowości, w których znajdują się miejsca początkowe i docelowe przewozów;

**3)** miejscowości, w których znajdują się przystanki - przy przewozach regularnych osób.

**1a.** Załącznikiem do zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązujący rozkład jazdy.

**2.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór zezwolenia, o którym mowa w art. 19a, oraz wzór zezwolenia i wypisu z zezwolenia, o którym mowa w art. 18, uwzględniając zakres niezbędnych danych, a także mając na uwadze przepisy rozporządzenia nr 2121/98/WE z dnia 2 października 1998 r. określającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzeń nr 684/92/EWG i nr 12/98/WE, w sprawie dokumentów wymaganych w międzynarodowym transporcie osób wykonywanym autobusami i autokarami (Dz. Urz. WE L 268 z 03.10.1998).

**Art. 20a. 1.** Warunków określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18, nie stosuje się w przypadku wystąpienia niezależnych od przedsiębiorcy okoliczności uniemożliwiających wykonywanie przewozów zgodnie z określonym w zezwoleniu przebiegiem trasy przewozów, w szczególności awarii sieci, robót drogowych, lub blokad drogowych.

**2.** W przypadku gdy okoliczności uniemożliwiające wykonywanie przewozów, o których mowa w ust. 1, trwają dłużej niż 14 dni, organ właściwy w sprawach zezwoleń, na wniosek przedsiębiorcy, wydaje decyzję w sprawie odstąpienia od warunków określonych w zezwoleniu.

**3.** Decyzja, o której mowa w ust. 2, nie może być wydana na okres dłuższy niż okres ważności zezwolenia.

**4.** Przepisy art. 20 i 22 stosuje się odpowiednio.

**Art. 21. 1.** Zezwolenie, o którym mowa w art. 18, wydaje się, na wniosek przedsiębiorcy, na czas nie dłuższy niż:

**1)** 5 lat - na wykonywanie przewozów regularnych lub przewozów regularnych specjalnych;

**1)** 5 lat - na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych lub międzynarodowych przewozów regularnych;

**2)** rok - na wykonywanie przewozów wahadłowych lub przewozów okazjonalnych.

**2.** Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się kserokopię licencji i dokumenty, o których mowa w art. 22.

**3.** Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zezwolenie przedłuża się, na wniosek przedsiębiorcy, na okres nieprzekraczający 5 lat, o ile nie zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 23 pkt 2 i art. 24 ust. 4.

**Art. 22. 1.** Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym dołącza się:

**1)** proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej, podaną w kilometrach, i odległości między przystankami, kursy oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy;

**2)** schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;

- 3)** potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z obiektów dworcowych i przystanków, dokonanego z ich właścicielami lub zarządzającymi;
- 4)** zobowiązanie do zamieszczania informacji o godzinach odjazdów na tabliczkach przystankowych na przystankach;
- 5)** cennik;
- 6)** wykaz pojazdów, z określeniem ich liczby oraz liczby miejsc, którymi wnioskodawca zamierza wykonywać przewozy.

**1a.**

**2.** Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, dołącza się:

- 1)** rozkład jazdy uzgodniony z zagranicznym przewoźnikiem drogowym przewidzianym do prowadzenia przewozów regularnych na danej linii regularnej, uwzględniający przystanki, czas odjazdów i przyjazdów, przejścia graniczne oraz długość linii regularnej podaną w kilometrach i odległości między przystankami;
- 2)** kopię umowy z zagranicznym przewoźnikiem drogowym o wspólnym prowadzeniu linii regularnej;
- 3)** harmonogram czasu pracy i odpoczynku kierowców;
- 4)** schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;
- 5)** cennik.

**2a.** Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, dołącza się dokumenty i informacje, o których mowa w art. 6 rozporządzenia Rady (EWG) nr 684/92 z dnia 16 marca 1992 r. w sprawie wspólnych zasad międzynarodowego przewozu osób autokarem i autobusem, zwanego dalej „*rozporządzeniem Rady (EWG) nr 684/92*”.

**3.** Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym dołącza się:

- 1)** przebieg trasy przewozu dla każdej grupy osób, uwzględniający miejsce początkowe i docelowe przewozu, długość tej trasy podaną w kilometrach oraz przejścia graniczne;
- 2)** wykaz terminów przewozów;
- 3)** schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną trasą przewozu;
- 4)** kopię umowy między organizatorem przewozu a przewoźnikiem drogowym;
- 5)** harmonogram czasu pracy i odpoczynku kierowców.

**4.** Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym dołącza się:

- 1)** informację określającą grupę osób, która będzie uprawniona do korzystania z przewozu;
- 2)** proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów i przyjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej, podaną w kilometrach, i odległości między przystankami oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy;
- 3)** schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;
- 4)** potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków położonych w granicach administracyjnych miast i obiektów dworcowych dokonane z ich właścicielami lub zarządzającymi.

**4)** potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z obiektów dworcowych i przystanków zlokalizowanych przy drogach publicznych z ich właścicielami lub zarządzającymi.

**5.** Do wniosku w sprawach, o których mowa w ust. 2 i 3, dołącza się informację potwierdzającą przekazanie marszałkom właściwych województw schematu połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną trasą przewozu.

**6.** Do warunków i zasad korzystania z przystanków i obiektów dworcowych, o których mowa w ust. 4 pkt 4, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

**Art. 22a. 1.** Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1:



**1)** odmawiają udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym w przypadku, gdy wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając z pojazdów pozostających w jego bezpośredniej dyspozycji;

**2)** mogą odmówić udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym, w przypadku wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

**a)** zostanie wykazane, że projektowana linia regularna stanowić będzie zagrożenie dla już istniejących linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników,

**b)** zostanie wykazane, że wydanie zezwolenia ujemnie wpłynie na rentowność porównywalnych usług kolejowych na liniach bezpośrednio związanych z trasą usług drogowych,

**c)**

**d)** wnioskodawca nie przestrzega warunków określonych w posiadanym już zezwoleniu lub wykonuje przewozy niezgodnie z posiadanym zezwoleniem.

**2.** Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, mogą odmówić udzielenia zezwolenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a i d.

**3.** Podjęcie decyzji w sprawie wydania nowego lub zmiany istniejącego zezwolenia na linie komunikacyjne o długości do 100 km, w szczególności w zakresie zwiększenia pojemności pojazdów, częstotliwości ich kursowania, zmiany godzin odjazdów z poszczególnych przystanków powinno być poprzedzone analizą sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób.

**4.**

**5.** Analizę, o której mowa w ust. 3, przeprowadza organ właściwy do spraw zezwoleń co najmniej raz w roku, z uwzględnieniem:

**1)** istniejącej komunikacji, w tym rodzaju pojazdów, godzin ich odjazdów lub częstotliwości kursów oraz ich dostosowanie do potrzeb społecznych;

**2)** dotychczasowego wywiązywania się przewoźników posiadających zezwolenia z realizacji przewozów i stosowanych taryf;

**3)** przewidywanych zmian w natężeniu przewozu podróżnych;

**4)** miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

**6.** Organ przeprowadzający analizę, o której mowa w ust. 3, zasięga opinii w sprawie proponowanych zmian w zakresie udzielanych lub zmienianych zezwoleń od organizacji konsumentów.

**7.** Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, mogą realizować zadania, o których mowa w ust. 3, przez własne jednostki lub inne wyspecjalizowane podmioty.

**8.**

**Art. 22a.** Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, mogą odmówić wydania zezwolenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego specjalnego, w przypadku gdy:

**1)** wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając z pojazdów pozostających w jego bezpośredniej dyspozycji;

**2)** wnioskodawca nie przestrzega warunków określonych w posiadanym już zezwoleniu lub wykonuje przewozy niezgodnie z posiadanym zezwoleniem.

**Art. 22b. 1.** Przewoźnik drogowy jest obowiązany zgłaszać na piśmie organowi, który udzielił zezwolenia, wszelkie zmiany danych, o których mowa w art. 22, nie później niż 14 dni od dnia ich powstania.

**2.** Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, obejmują dane zawarte w zezwoleniu, przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia.

**Art. 23. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej:

**1)** odmawia udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, gdy:

- a) wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając ze sprzętu pozostającego w jego bezpośredniej dyspozycji,
  - b) projektowana linia regularna będzie stanowiła bezpośrednie zagrożenie dla istnienia już zatwierdzonych linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników,
  - c) zostanie wykazane, iż wydanie zezwolenia poważnie wpłynęłoby na rentowność porównywalnych usług kolejowych na liniach bezpośrednio związanych z trasą usług drogowych,
  - d) można wywnioskować, że usługi wymienione we wniosku są nastawione tylko na najbardziej dochodowe spośród usług istniejących na danych trasach;
- 2) może odmówić udzielenia zezwolenia na wykonywanie w międzynarodowym transporcie drogowym przewozów, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, zezwolenia na wykonywanie przewozów wahadłowych lub zezwolenia na wykonywanie przewozów okazjonalnych, o których mowa w art. 18 ust. 2, gdy przedsiębiorca:
- a) nie przestrzega warunków określonych w posiadanym już zezwoleniu,
  - b) nie wykonuje, na skutek okoliczności zależnych od niego, przewozów regularnych co najmniej przez 3 miesiące,
  - c) wykonuje przewozy bez wymaganego zezwolenia.

2. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, na zasadach określonych w art. 7 i 8 rozporządzenia Rady (EWG) nr 684/92.

**Art. 24. 1.** Zezwolenie zmienia się na wniosek jego posiadacza w razie zmiany:

- 1) oznaczenia przedsiębiorcy;
- 2) siedziby i adresu przedsiębiorcy.

2. Zezwolenie może być zmienione na wniosek jego posiadacza w razie zmiany:

- 1) przebiegu linii regularnej, rozkładu jazdy, zwiększenia pojemności pojazdów, częstotliwości ich kursowania lub zmian godzin odjazdów z poszczególnych przystanków;
- 2) zagranicznego przewoźnika drogowego, z którym zawarto umowę o wspólnym prowadzeniu linii regularnej w międzynarodowym transporcie drogowym.

3. Zezwolenie wygasa w razie:

- 1) zrzeczenia się zezwolenia, z zastrzeżeniem ust. 6;
- 2) upływu terminu określonego w zezwoleniu;
- 3) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 16 ust. 1.

4. Zezwolenie cofa się w razie:

- 1) cofnięcia licencji;
- 2) naruszenia lub zmiany warunków, na jakich zezwolenie zostało wydane oraz określonych w zezwoleniu;
- 3) niewykonywania przez przedsiębiorcę, na skutek okoliczności zależnych od niego, przewozów regularnych co najmniej przez 3 miesiące;
- 4) odstąpienia zezwolenia osobie trzeciej, przy czym nie jest odstąpieniem zezwolenia powierzenie wykonania przewozu innemu przewoźnikowi, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe.

5. W razie cofnięcia zezwolenia wnioski o ponowne wydanie zezwolenia nie może być rozpatrzony wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.

6. Przedsiębiorca nie może zrzec się zezwolenia w przypadku wszczęcia postępowania o cofnięcie zezwolenia.

6a. Przepisy ust. 1-6 nie dotyczą zezwoleń, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b.

7. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, przedłuża wydane przez siebie zezwolenia, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, zmienia warunki ich wykonywania, stwierdza utratę ich ważności albo cofa je, na zasadach określonych odpowiednio w art. 8, 9 i 16 rozporządzenia Rady (EWG) nr 684/92.

**Art. 25. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego wydaje przewoźnikowi drogowemu zezwolenie zagraniczne na przewóz osób pod warunkiem posiadania przez niego licencji na wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu osób.

**2.** Główny Inspektor Transportu Drogowego:

**1)** odmawia wydania zezwolenia zagranicznego w razie braku możliwości zapewnienia wystarczającej liczby zezwoleń;

**2)** odmawia wydania zezwolenia zagranicznego w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 1;

**3)** może odmówić wydania zezwolenia zagranicznego w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 3.

**3.** Wydanie i odmowa wydania w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zezwolenia zagranicznego na przewóz osób są czynnościami niestanowiącymi decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

**4.** Główny Inspektor Transportu Drogowego:

**1)** odmawia wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz osób, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2;

**2)** może odmówić wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz osób, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.

**5.** Skargi i wnioski związane z wydawaniem zezwoleń zagranicznych na przewóz osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1, rozpatruje minister właściwy do spraw transportu.

**Art. 25a. 1.** Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny podmiot wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw transportu, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

**2.** Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone na okres nieprzekraczający danego roku kalendarzowego.

**3.** Wysokość kontyngentu zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i w art. 25 ust. 1, ustala, w drodze porozumienia z odpowiednimi władzami innych państw, minister właściwy do spraw transportu.

**4.** Blankiety zezwoleń na wykonywanie przewozów wahadłowych lub zezwoleń na wykonywanie przewozów okazjonalnych, których posiadanie jest wymagane od zagranicznego przewoźnika, wytwarza i przekazuje za granicę, w imieniu ministra właściwego do spraw transportu, Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**5.** Blankiety zezwoleń, o których mowa w art. 25 ust. 1, przyjmuje z zagranicy Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**Art. 26.** Minister właściwy do spraw transportu, w celu usprawnienia procedur wydawania zezwoleń zagranicznych na przewóz osób, może upoważnić do ich wydawania, w drodze rozporządzenia, polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych, uwzględniając właściwe zabezpieczenie dokumentów związanych z wydawaniem tych zezwoleń uniemożliwiające dostęp do nich osobom niepowołanych, wyposażenie pomieszczeń w urządzenia gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów, ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka oraz sposób rozliczania się w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty tych dokumentów.

**Art. 27. 1.** Przy wykonywaniu przewozów wahadłowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wymagany jest formularz jazdy zawierający w szczególności dane dotyczące oznaczenia przedsiębiorcy, numeru rejestracyjnego pojazdu, rodzaju usługi, miejsca początkowego i miejsca docelowego przewozu drogowego oraz listę imienną przewożonych osób.

**2.**

**3.** Formularz jazdy wydają przewoźnikowi:

**1)** Główny Inspektor Transportu Drogowego;

**2)** wojewódzki inspektor transportu drogowego.

**4.** Wydanie formularza jazdy jest czynnością niestanowiącą decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

**Art. 27a.**

## **Rozdział 4**

### **Transport drogowy rzeczy**

**Art. 28. 1.** Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny podmiot wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw transportu, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

**2.** Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone na okres nieprzekraczający danego roku kalendarzowego.

**3.** Przepisy ust. 1 i ust. 2 stosuje się również w przypadku przejazdu pojazdu samochodowego bez ładunku.

**Art. 28a. 1.** Zagraniczny podmiot wykonujący międzynarodowy przewóz drogowy rzeczy jest obowiązany wypełnić blankiet zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, najpóźniej przed wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdu samochodowego, którym przewóz ten jest wykonywany.

**2.** W przypadku niewypełnienia lub nieprawidłowego wypełnienia blankietu zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, przejazd uznaje się za wykonywany bez zezwolenia.

**3.** Kierujący pojazdem samochodowym wykonującym międzynarodowy przewóz drogowy rzeczy jest obowiązany posiadać w pojeździe i okazywać na żądanie uprawnionych osób blankiet zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1. W przypadku nieokazania podczas kontroli tego dokumentu, międzynarodowy przewóz drogowy uznaje się za wykonywany bez zezwolenia.

**Art. 29. 1.** Wykonywanie przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot:

**1)** mający siedzibę w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub

**2)** wykorzystujący do przewozu pojazd zarejestrowany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym

- wymaga uzyskania zezwolenia na przewóz kabotażowy, które wydaje w drodze decyzji administracyjnej Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**2.** Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przewoźnika drogowego, pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających przewoźników drogowych.

**Art. 29a. 1.** Przewóz kabotażowy bez zezwolenia, na podstawie umowy międzynarodowej, może być wykonywany wyłącznie pojazdem samochodowym, z którego dokonano całkowitego albo częściowego rozładunku rzeczy przywiezionych z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**2.** Pojazd samochodowy, o którym mowa w ust. 1, może być wykorzystany do trzech przewozów kabotażowych w okresie 7 dni, począwszy od dnia, w którym dokonano rozładunku rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**3.** Kierujący pojazdem samochodowym, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionych osób, dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1 i 2, a w szczególności dokumenty przewozowe oraz faktury za wykonane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi przewozowe.

**Art. 29b.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

**1)** rodzaje zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1,

**2)** szczegółowe warunki wykorzystania zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1,

**3)** sposób wypełniania blankietów zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1,

**4)** wzory zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1

- uwzględniając warunki wykorzystania zezwoleń określone w dwustronnych umowach międzynarodowych o wykonywaniu przewozów drogowych oraz zakres niezbędnych danych umieszczonych w zezwoleniach.

**Art. 29c. 1.** Wysokość kontyngentu zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1, ustala, w drodze porozumienia z odpowiednimi władzami innych państw, minister właściwy do spraw transportu.

**2.** Blankiety zezwoleń, o których mowa w art. 28 ust. 1, wytwarza i przekazuje za granicę, w imieniu ministra właściwego do spraw transportu, Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**3.** Blankiety zezwoleń, o których mowa w art. 30 ust. 1, przyjmuje z zagranicy Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**Art. 30. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego wydaje przewoźnikowi drogowemu zezwolenie zagraniczne na przewóz rzeczy pod warunkiem posiadania przez niego licencji na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy.

**2.** Przepis art. 25 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

**3.** Wydanie i odmowa wydania w przypadku, o którym mowa w art. 25 w ust. 2 pkt 1, zezwolenia zagranicznego na przewóz rzeczy są czynnościami niestanowiącymi decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

**4.** Główny Inspektor Transportu Drogowego:

**1)** odmawia wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz rzeczy, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w art. 25 w ust. 2 pkt 2;

**2)** może odmówić wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz rzeczy, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w art. 25 w ust. 2 pkt 3.

**5.** Podziału zezwoleń zagranicznych między przewoźnikami drogowymi, o których mowa w ust. 1, dokonuje komisja społeczna powołana przez ministra właściwego do spraw transportu.

**6.** Komisja, o której mowa w ust. 5, składa się z 7 osób.

**7.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, tryb wyłaniania składu oraz tryb działania komisji społecznej, o której mowa w ust. 5, mając na uwadze usprawnienie sposobu podziału zezwoleń zagranicznych oraz zapewnienie w pracach komisji przedstawicieli polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych.

**8.** Skargi i wnioski związane z wydawaniem zezwoleń zagranicznych, o których mowa w ust. 3, rozpatruje minister właściwy do spraw transportu.

**9.** Przepisy ustawy dotyczące zezwoleń zagranicznych stosuje się do ekopunktów wydawanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2327/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2003 r. ustanawiającym w ramach stałej polityki transportowej system punktów tranzytowych mający zastosowanie w 2004 r. do samochodów ciężarowych przejeżdżających przez Austrię (Dz. Urz. WE L 345 z 31.12.2003, str. 30; Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 7, str. 706, z późn. zm.).

**10.** W przypadku zezwoleń zagranicznych, których wykorzystanie jest uzależnione od spełnienia przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu, odpowiedni certyfikat potwierdzający ich spełnienie wydają:

**1)** Główny Inspektor Transportu Drogowego;

**2)** wojewódzki inspektor transportu drogowego.

**Art. 30a. 1.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

**1)** rodzaje certyfikatów, o których mowa w art. 30 ust. 10, i terminy ich ważności;

**2)** dokumenty, na podstawie których jest wydawany i wznawiany certyfikat;

**3)** wzory certyfikatów.

**2.** W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni w szczególności:

**1)** wymagania dyrektywy 96/96/WE w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących badań przydatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep, zmienionej dyrektywą 1999/52/WE, dla celów rezolucji CEMT/CM (2001)9/Final;

**2)** zakres niezbędnych danych umieszczonych w certyfikatach.

**Art. 31.** Wykonywanie międzynarodowego transportu kombinowanego nie wymaga posiadania zezwolenia zagranicznego ani zezwolenia polskiego przez przewoźnika zagranicznego, jeżeli w umowach międzynarodowych, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, przewidziano wzajemne zwolnienie w tym zakresie.

**Art. 32.** Minister właściwy do spraw transportu, w celu usprawnienia procedur wydawania zezwoleń zagranicznych na przewóz rzeczy, może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do ich wydawania polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych, uwzględniając właściwe zabezpieczenie dokumentów związanych z wydawaniem tych zezwoleń uniemożliwiające dostęp do nich osób niepowołanych, wyposażenie pomieszczeń w urzędzenia gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów, ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka oraz sposób rozliczania się w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty tych dokumentów.

## **Rozdział 4a**

### **Świadectwo kierowcy**

**Art. 32a.** Do kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zatrudnionego przez przedsiębiorcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego międzynarodowy transport drogowy rzeczy, stosuje się przepisy Unii Europejskiej dotyczące świadectwa kierowcy.

**Art. 32b. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje, odmawia wydania, zmienia albo cofa świadectwo kierowcy.

**2.** Świadectwo kierowcy wydaje się na pisemny wniosek przedsiębiorcy posiadającego licencję na międzynarodowy transport drogowy rzeczy.

**3.** Świadectwo kierowcy wraz z wypisem ze świadectwa kierowcy wydaje się przedsiębiorcy na okres do 5 lat.

**4.** Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać:

**1)** oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;

**2)** imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo kierowcy.

**5.** Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

**1)** kserokopię licencji;

**2)** zaświadczenie o zatrudnieniu kierowcy oraz spełnieniu przez kierowcę wymagań, o których mowa w art. 39a;

**3)** kserokopię dokumentu tożsamości;

**4)** kserokopię prawa jazdy;

**5)** kserokopię dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie społeczne kierowcy.

**6.** W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 4, oraz danych zawartych w dokumentach, o których mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepis art. 14 ust. 1.

**7.** Do wygaśnięcia świadectwa kierowcy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wygaśnięcia licencji.

**Art. 32c. 1.** Organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli wydanych świadectw kierowcy jest Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**2.**

**3.** Do przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 85 i art. 90.

## **Art. 32d.**

**Art. 32e. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego prowadzi rejestr wydanych świadectw kierowcy.

**2.**

## **Rozdział 5**

### **Przewozy na potrzeby własne**

**Art. 33. 1.** Przewozy drogowe na potrzeby własne mogą być wykonywane po uzyskaniu zaświadczenia potwierdzającego zgłoszenie przez przedsiębiorcę prowadzenia przewozów drogowych jako działalności pomocniczej w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej.

**2.** Obowiązek uzyskania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przewozów drogowych wykonywanych:

**1)** w ramach powszechnych usług pocztowych;

**2)** przez podmioty, niebędące przedsiębiorcami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, z tym że w przypadku działalności wytwórczej w rolnictwie dotyczącej upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego obowiązek uzyskania zaświadczenia nie dotyczy rolnika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.);

**3)** przez przedsiębiorców posiadających uprawnienia do wykonywania transportu drogowego.

**3.** Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać: oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres, numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej, rodzaj i zakres wykonywania przewozów drogowych na potrzeby własne oraz rodzaj i liczbę pojazdów samochodowych.

**4.** Zaświadczenie na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy uprawnia do wykonywania przewozów wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**5.** Zaświadczenie na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy uprawnia do wykonywania przewozów z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Zaświadczenie to uprawnia również do wykonywania niezarobkowego przewozu drogowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z rodzajem przewozów w nim określonych.

**6.** Wniosek o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać informacje i dokumenty określone w art. 8 ust. 2 pkt 1-4 i ust. 3 pkt 7 i 8.

**7.** Przepis art. 14 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

**8.** Zaświadczenie na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy oraz wypis lub wypisy z zaświadczenia wydaje właściwy dla siedziby przedsiębiorcy starosta na czas nieokreślony. Zaświadczenie na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy oraz wypis lub wypisy z zaświadczenia wydaje Główny Inspektor Transportu Drogowego na okres do 5 lat.

**9.** W przypadku wykonywania międzynarodowego niezarobkowego przewozu drogowego niezgodnie z wydanym zaświadczeniem Główny Inspektor Transportu Drogowego odmawia wydania nowego zaświadczenia przez okres 3 lat od dnia upływu ważności posiadanego zaświadczenia.

**9a.** W przypadku wykonywania krajowego niezarobkowego przewozu drogowego niezgodnie z wydanym zaświadczeniem właściwy starosta, w drodze decyzji, stwierdza nieważność zaświadczenia. Wydanie nowego zaświadczenia jest możliwe po upływie 3 lat od dnia stwierdzenia nieważności poprzedniego zaświadczenia.

**10.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz wypisu z tego zaświadczenia, mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej, o których mowa w art. 20 ust. 2.

**11.**

**Art. 33a.** W razie zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej lub wykonywania przewozu drogowego, podmiot, o którym mowa w art. 33 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1 i 2, ma obowiązek przechowywać i udostępniać osobom uprawnionym do kontroli, dokumenty i inne nośniki informacji

wymagane przepisami, o których mowa w art. 4 pkt 22, przez okres jednego roku począwszy od dnia, w którym przestał wykonywać przewóz drogowy.

**Art. 34. 1.** Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego na potrzeby własne może wymagać uzyskania odpowiedniego zezwolenia, jeżeli umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, tak stanowią.

**2.** Do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 2, obowiązany jest dołączyć zaświadczenie określone w art. 33 ust. 1.

**3.** Przepis art. 25 oraz art. 30 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

**4.** Przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego osób na potrzeby własne jest wymagany formularz jazdy, o którym mowa w art. 27.

**5.** Główny Inspektor Transportu Drogowego prowadzi rejestr podmiotów i pojazdów wykonujących międzynarodowy przewóz drogowy na potrzeby własne.

**6.**

**7.**

**Art. 34a. 1.** Na podstawie umów cywilnoprawnych mogą być używane, do celów służbowych, samochody osobowe, motocykle i motorowery niebędące własnością pracodawcy.

**2.** Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania oraz sposób dokonywania zwrotu kosztów używania pojazdów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając rodzaj pojazdu mechanicznego, jego pojemność oraz limit kilometrów w zależności od liczby mieszkańców w danej gminie lub mieście, właściwych ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika.

## **Rozdział 6**

### **Zwolnienie z obowiązku uzyskania zezwolenia**

**Art. 35. 1.** Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy może być zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia w przypadku wykonywania przez niego przewozów w ramach pomocy humanitarnej, medycznej lub w przypadku klęski żywiołowej.

**2.** Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

**3.** Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia, jeżeli umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, tak stanowią.

**Art. 36.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, dokumenty potwierdzające wykonywanie przez przedsiębiorcę przewozów, o których mowa w art. 35 ust. 1.

## **Rozdział 7**

### **Warunki i tryb uzyskiwania certyfikatów kompetencji zawodowych**

**Art. 37. 1.** Uzyskanie certyfikatu kompetencji zawodowych wymaga wykazania się wiedzą lub praktyką niezbędnymi do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego, z zastrzeżeniem ust. 2.

**2.** Osoby legitymujące się co najmniej 5-letnią praktyką przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego lub zarządzania przedsiębiorstwem wykonującym taką działalność otrzymują certyfikat kompetencji zawodowych po uzyskaniu pozytywnego wyniku testu z wiedzy potwierdzającego kompetencje zawodowe.



**3.** Do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego wymagane jest ponadto wykazanie się znajomością zagadnień w zakresie obowiązujących międzynarodowych umów i przepisów transportowych, przepisów celnych oraz warunków i dokumentów wymaganych do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego.

**4.** Certyfikat kompetencji zawodowych w międzynarodowym transporcie drogowym osób jest jednocześnie certyfikatem kompetencji zawodowych w krajowym transporcie drogowym osób.

**5.** Certyfikat kompetencji zawodowych w międzynarodowym transporcie drogowym rzeczy jest jednocześnie certyfikatem kompetencji zawodowych w krajowym transporcie drogowym rzeczy.

**Art. 38. 1.** Sprawdzianem znajomości zagadnień, o których mowa w art. 37 ust. 1 i ust. 3, jest egzamin pisemny zdany przed komisją egzaminacyjną.

**2.** Minister właściwy do spraw transportu wyznacza jednostki, przy których działają komisje egzaminacyjne.

**3.** Jednostki, o których mowa w ust. 2, wydają certyfikaty kompetencji zawodowych i przekazują informacje o ich wydaniu do centralnego rejestru tych certyfikatów prowadzonego przez ministra właściwego do spraw transportu.

**Art. 38a. 1.** Osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub świadectwem ukończenia studiów podyplomowych, których program obejmuje cały zakres zagadnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1, zwolnione są z egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 38 ust. 1.

**2.** Osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub świadectwem ukończenia studiów podyplomowych, których program obejmuje część zagadnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1, zwolnione są z części egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 38 ust. 1, w zakresie dziedzin objętych programem studiów.

**Art. 39. 1.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

**1)** zakres zagadnień objętych egzaminem, o którym mowa w art. 38 ust. 1, oraz jego formę;

**2)** jednostki certyfikujące, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3;

**3)** wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i jej skład;

**4)** wzory certyfikatów kompetencji zawodowych w:

**a)** krajowym transporcie drogowym osób,

**b)** międzynarodowym transporcie drogowym osób,

**c)** krajowym transporcie drogowym rzeczy,

**d)** międzynarodowym transporcie drogowym rzeczy.

**2.** W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się odrębnie zakres oraz formę testu z wiedzy dla osób, o których mowa w art. 37 ust. 2.

## **Rozdział 7a**

### **Kierowcy wykonujący przewóz drogowy**

**Art. 39a. 1.** Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może zatrudnić kierowcę, jeżeli osoba ta:

**1)** ukończyła:

**a)** 18 lat - w przypadku kierowcy prowadzącego pojazd samochodowy, dla którego wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii:

- C lub C + E, o ile uzyskał on odpowiednią kwalifikację wstępną,

- C1 lub C1 + E, o ile uzyskał on odpowiednią kwalifikację wstępną przyśpieszoną,

**b)** 21 lat - w przypadku kierowcy prowadzącego pojazd samochodowy, dla którego wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii:

- C lub C + E, o ile uzyskał on odpowiednią kwalifikację wstępną przyśpieszoną,

- D lub D + E, o ile uzyskał on odpowiednią kwalifikację wstępną,

- D1 lub D1 + E, o ile przewóz wykonywany jest na liniach regularnych, których trasa nie przekracza 50 km i o ile kierowca uzyskał odpowiednią kwalifikację wstępną przyśpieszoną,

**c)** 23 lata - w przypadku kierowcy prowadzącego pojazd samochodowy, dla którego wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii D lub D + E, o ile uzyskał on odpowiednią kwalifikację wstępną przyśpieszoną;

**2)** posiada odpowiednie uprawnienie do kierowania pojazdem samochodowym, określone w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, z zastrzeżeniem ust. 1a;

**3)** nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;

**4)** nie ma przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;

**5)** uzyskała kwalifikację wstępną lub kwalifikację wstępną przyśpieszoną, zwane dalej „kwalifikacją”;

**6)** ukończyła szkolenie okresowe.

**1a.** Kierowca posiadający prawo jazdy kategorii D albo D+E do ukończenia 23. roku życia może być zatrudniony wyłącznie przy wykonywaniu regularnych przewozów osób na liniach komunikacyjnych na trasie nieprzekraczającej 50 km.

**2.**

**3.** Wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 5 i 6, nie stosuje się do kierowcy pojazdu:

**1)** do kierowania którego wymagane jest prawo jazdy kategorii A1, A, B1, B lub B+E;

**2)** którego konstrukcja ogranicza prędkość do 45 km/h;

**3)** wykorzystywanego przez siły zbrojne;

**4)** obrony cywilnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej lub jednostek

odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa lub porządku publicznego;

**5)** poddawanego testom drogowym do celów rozwoju technicznego przez producentów, jednostki badawczo-rozwojowe lub szkoły wyższe;

**6)** odbywającego przejazd bez osób lub ładunku:

**a)** w celu dokonania jego naprawy lub konserwacji,

**b)** z miejsca zakupu lub odbioru;

**7)** używanego w sytuacjach zagrożenia lub przeznaczanego do akcji ratunkowych;

**8)** wykorzystywanego do:

**a)** nauki jazdy osób ubiegających się o prawo jazdy,

**b)** szkolenia osób posiadających prawo jazdy,

**c)** przeprowadzania państwowego egzaminu osób ubiegających się o prawo

jazdy;

**9)** wykorzystywanego do użytku osobistego w przewozie drogowym osób lub rzeczy;

**10)** wykorzystywanego do przewozu materiałów lub urządzeń niezbędnych kierowcy do jego pracy, pod warunkiem że prowadzenie pojazdu nie jest jego podstawowym zajęciem.

**Art. 39b. 1.** Do uzyskania kwalifikacji może przystąpić osoba:

**1)** która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

**a)** przebywa co najmniej 185 dni w roku ze względu na więzi osobiste lub zawodowe, albo

**b)** studiuje od co najmniej sześciu miesięcy i przedstawi zaświadczenie potwierdzające ten fakt, lub

**2)** niebędąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mająca zamiar wykonywać przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

**3)** która nie ma przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

**2.** Kierowca obowiązany jest uzyskać kwalifikację, odpowiednio do pojazdu samochodowego, którym zamierza wykonywać przewóz drogowy, w zakresie bloków programowych określonych odpowiednio do kategorii prawa jazdy:

**1)** C1, C1 + E, C i C + E;

2) D1, D1 + E, D i D + E.

3. Kwalifikacja obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz testy kwalifikacyjne.

**Art. 39b<sup>1</sup>.** 1. Zajęcia, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są w formie:

- 1) zajęć szkolnych dla uczniów - w szkole, jeżeli w programie nauczania jest przewidziane uzyskanie kwalifikacji kierowcy wykonującego przewóz drogowy, albo
  - 2) kursu kwalifikacyjnego - w ośrodku szkolenia.
2. Zajęcia teoretyczne i praktyczne, o których mowa w art. 39b ust. 3, obejmują:
- 1) kształcenie zawodowe w zakresie racjonalnego kierowania pojazdem, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa, w tym:
    - a) znajomość właściwości technicznych i zasad działania elementów bezpieczeństwa pojazdu,
    - b) umiejętność optymalizacji zużycia paliwa,
    - c) umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa w związku z przewożonym towarem,
    - d) umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa pasażerom,
    - e) umiejętność bezpiecznego mocowania ładunku;
  - 2) kształcenie zawodowe w zakresie umiejętności stosowania przepisów dotyczących wykonywania transportu drogowego;
  - 3) kształcenie zawodowe w zakresie zagrożeń związanych z wykonywanym zawodem, w tym bezpieczeństwo na drodze i bezpieczeństwo dla środowiska;
  - 4) kształcenie zawodowe w zakresie obsługi i logistyki, w tym kształtowanie wizerunku firmy oraz znajomość rynku w przewozie drogowym i jego organizacji.
3. Testy kwalifikacyjne, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są:
- 1) przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną, po zakończeniu zajęć szkolnych dla uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w ramach zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, albo
  - 2) w ośrodku szkolenia, po zakończeniu zajęć teoretycznych i praktycznych, przez trzysobową komisję egzaminacyjną, zwaną dalej „komisją”, powołaną przez wojewodę.
4. W skład komisji mogą wchodzić osoby, które:
- 1) posiadają wykształcenie wyższe prawnicze, ekonomiczne lub techniczne z zakresu motoryzacji lub transportu;
  - 2) nie były prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów;
  - 3) spełniają szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 39i ust. 1 pkt 4.
5. Co najmniej jedna z osób - członków komisji, dodatkowo:
- 1) jest obowiązana posiadać uprawnienia instruktora lub egzaminatora w zakresie kategorii prawa jazdy odpowiedniej do kategorii realizowanego bloku programowego, o którym mowa w art. 39b ust. 2, albo
  - 2) powinna być przedstawicielem organizacji o zasięgu ogólnopolskim zrzeszającej przedsiębiorców wykonujących przewozy drogowe.
6. Testy kwalifikacyjne, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są na podstawie pytań pochodzących z katalogu pytań testowych zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw transportu.
7. Katalog pytań testowych obejmuje zagadnienia, o których mowa w ust. 2.
8. Za przeprowadzenie testu członkom komisji, przysługuje wynagrodzenie, którego koszt ponosi ośrodek szkolenia.
9. Ośrodek szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, umożliwia przeprowadzanie przez komisję testu kwalifikacyjnego, zapewniając odpowiednie warunki lokalowe.

**Art. 39b<sup>2</sup>.** Kierowca, który uzyskał kwalifikację w zakresie określonego bloku programowego, o którym mowa w art. 39b ust. 2, i zamierza wykonywać przewozy innymi pojazdami samochodowymi niż te, dla których wymagane jest prawo jazdy odpowiadające zakresowi uzyskanej kwalifikacji, obowiązany jest odbyć odpowiednią kwalifikację uzupełniającą lub kwalifikację uzupełniającą przyśpieszoną. Przepisy art. 39a ust. 1 i art. 39b<sup>1</sup> stosuje się odpowiednio.

**Art. 39c. 1.** Wojewoda lub upoważniony przez niego członek komisji albo dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, wydaje osobie, która uzyskała kwalifikację świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające uzyskanie odpowiedniej kwalifikacji.

**2.** Wojewoda lub upoważniony przez niego członek komisji oraz dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, w terminie 21 dni od dnia przeprowadzenia testu kwalifikacyjnego, przekazują do centralnej ewidencji kierowców następujące dane osób, którym wydano świadectwo kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w ust. 1:

- 1)** imię i nazwisko;
- 2)** datę i miejsce urodzenia;
- 3)** numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo rodzaj, serię, numer oraz państwo wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość - w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
- 4)** rodzaj i zakres kwalifikacji oraz numer i datę wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej.

**Art. 39d. 1.** Do szkolenia okresowego może przystąpić osoba:

- 1)** która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a)** przebywa co najmniej 185 dni w roku ze względu na więzi osobiste lub zawodowe, albo
  - b)** studiuje od co najmniej sześciu miesięcy i przedstawi zaświadczenie potwierdzające ten fakt;
- 2)** wykonująca przewóz drogowy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2.** Kierowca obowiązany jest co pięć lat, począwszy od dnia uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowej poświadczającego uzyskanie kwalifikacji, ukończyć szkolenie okresowe odpowiednio do pojazdu, którym wykonuje przewóz drogowy.
- 3.** Kierowca może odbywać szkolenie okresowe w jednej z następujących form:
  - 1)** kursu okresowego;
  - 2)** cyklu zajęć rozłożonych w okresie pięciu lat, obejmującego program kursu okresowego.
- 4.** Szkolenie okresowe jest prowadzone w ośrodku szkolenia w zakresie bloków programowych określonych odpowiednio do kategorii prawa jazdy:
  - 1)** C1, C1+E, C i C+E;
  - 2)** D1, D1+E, D i D+E.
- 5.** Kierowca, który zaprzestał wykonywania przewozu drogowego przez okres uniemożliwiający spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, przed ponownym przystąpieniem do wykonywania przewozu obowiązany jest ukończyć szkolenie okresowe.
- 6.** Kierowca wykonujący przewóz drogowy różnymi pojazdami, dla których wymagane jest posiadanie prawa jazdy co najmniej dwóch kategorii, o których mowa w ust. 4, może ukończyć szkolenie okresowe z zakresu jednego bloku programowego.

**Art. 39e. 1.** Kierownik ośrodka szkolenia wydaje osobie, która ukończyła wymagane zajęcia w ramach szkolenia okresowego, świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające ukończenie szkolenia okresowego.

**2.** Kierownik ośrodka szkolenia jest obowiązany:

- 1)** przedstawić wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia, najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu rozpoczęcia kursu, informację o terminie, czasie i miejscu, w których będą prowadzone zajęcia, wraz z listą uczestników kursu kwalifikacyjnego lub szkolenia okresowego;
- 2)** prowadzić dokumentację odpowiednio kursu kwalifikacyjnego oraz szkolenia okresowego;
- 3)** przekazywać wojewodzie, o którym mowa w pkt 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia szkolenia okresowego i wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego jego ukończenie, następujące dane osób, które ukończyły kurs:
  - a)** imię i nazwisko,
  - b)** datę i miejsce urodzenia,

- c) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
- d) adres zamieszkania,
- e) zakres ukończonego szkolenia,
- f) datę rozpoczęcia i zakończenia szkolenia,
- g) numer wydanego świadectwa kwalifikacji zawodowej lub numer zaświadczenia potwierdzającego ukończenie jednego z modułów szkolenia, o którym mowa w art. 39d ust. 3 pkt 2.

**3.** Kierownik ośrodka szkolenia, w terminie 21 dni od dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w ust. 1, przekazuje do centralnej ewidencji kierowców następujące dane osób, którym wydał świadectwo:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer ewidencyjny PESEL albo rodzaj, serię, numer oraz państwo wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość - w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
- 4) zakres, numer i datę wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego odbycie szkolenia okresowego.

**4.** Wojewoda, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, może umożliwić przekazywanie informacji oraz danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 3 i ust. 3, w formie elektronicznej z wykorzystaniem bezpiecznego podpisu elektronicznego.

**Art. 39f. 1.** Kierowca wykonujący przewóz drogowy obowiązany jest uzyskać wpis do polskiego krajowego prawa jazdy, potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 3 i 4 oraz odpowiednio pkt 5 lub 6.

**2.** Zasady dokonywania wpisu, o którym mowa w ust. 1, określa art. 15 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

**3.** Dla kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającego prawo jazdy wydane przez państwo trzecie, wykonującego lub zamierzającego wykonywać przewóz drogowy rzeczy na rzecz przedsiębiorcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdzeniem spełnienia wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6, jest świadectwo kierowcy.

**4.** Kierowcy niebędącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającemu prawo jazdy wydane przez państwo trzecie, wykonującemu lub zamierzającemu wykonywać przewóz drogowy osób na rzecz przedsiębiorcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał kwalifikację wstępną lub ukończył szkolenie okresowe i ubiega się o wpis do prawa jazdy potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania starosta, w trybie, o którym mowa w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, wymienia posiadane przez niego prawo jazdy zagraniczne na polskie krajowe prawo jazdy, dokonując jednocześnie wpisu potwierdzającego te wymagania. Dodatkowym warunkiem wymiany prawa jazdy jest złożenie przez przedsiębiorcę oświadczenia o zatrudnieniu lub nawiązaniu współpracy z tym kierowcą, który będzie wykonywał lub wykonuje na jego rzecz przewozy drogowe.

**5.**

**6.**

**7.**

**8.** W przypadku osoby nieposiadającej miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i niewykonywającej przewozów na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymagania, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6, uznaje się za spełnione, gdy osoba ta posiada w prawie jazdy albo w karcie kwalifikacji kierowcy aktualny wpis potwierdzający ukończenie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

**9.** W przypadku osoby zamieszkałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wykonującej przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę za granicą wymagania, o których mowa w art. 39a

ust. 1 pkt 6, uznaje się za spełnione, gdy osoba ta posiada w prawie jazdy albo w karcie kwalifikacji kierowcy aktualny wpis potwierdzający ukończenie szkolenia okresowego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

**Art. 39g. 1.** Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia stanowi działalność regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.) i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia.

**2.** Warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia spełnia przedsiębiorca, który:

**1)** prowadzi działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, lub spełnia wymagania określone dla tej działalności;

**2)** zapewnia prowadzenie szkolenia zgodnie z programem przez:

**a)** wykładowców posiadających wiedzę, umiejętności i wykształcenie niezbędne do zapewnienia prawidłowego przebiegu szkolenia - w zakresie zajęć teoretycznych,

**b)** osoby posiadające odpowiednie do prowadzonego szkolenia uprawnienia instruktora nauki jazdy, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - w zakresie zajęć praktycznych,

**c)** osoby posiadające odpowiednie do prowadzonego szkolenia uprawnienia instruktora techniki jazdy, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - podczas zajęć z jazdy w warunkach specjalnych prowadzonych w oparciu o infrastrukturę, o której mowa w ust. 2 pkt 3, i urządzenie, o którym mowa w ust. 11 pkt 2;

**3)** posiada:

**a)** warunki lokalowe,

**b)** wyposażenie dydaktyczne,

**c)** miejsca przeznaczone do prowadzenia zajęć praktycznych,

**d)** miejsca przeznaczone do jazdy w warunkach specjalnych,

**e)** pojazdy samochodowe odpowiednie do zakresu prowadzonego szkolenia,

**f)** szczegółowy program szkolenia wraz z planem jego wykonania oraz metodami nauczania;

**4)** nie był, jako osoba fizyczna lub członek organu osoby prawnej, prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów.

**3.** Organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.

**4.** Wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia dokonywany jest na wniosek przedsiębiorcy zawierający następujące dane:

**1)** oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania;

**2)** numer w ewidencji działalności gospodarczej albo w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym - o ile są wymagane;

**3)** numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorcy;

**4)** wskazanie miejsca prowadzenia ośrodka szkolenia.

**5.** Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca dołącza:

**1)** program szkolenia wraz z planem wykonania szkolenia oraz metodami nauczania;

**2)** kopię dokumentów potwierdzających kwalifikację i wiedzę instruktorów techniki jazdy oraz wykładowców;

**3)** kopie dokumentów zawierających informacje o: warunkach lokalowych, wyposażeniu dydaktycznym oraz miejscu przeznaczonym do prowadzenia zajęć praktycznych i posiadanych pojazdach albo kopię umowy, o której mowa w ust. 11 pkt 1, lub dokumentów zawierających informację o urzędzeniu, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, wraz z kopią certyfikatu;

**4)** dokument potwierdzający spełnianie odpowiednich wymagań technicznych przez pojazdy, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. e, wydany przez rzeczoznawcę samochodowego, o którym mowa w art. 79a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

**6.** Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca składa oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że:

*1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia są kompletne i zgodne z prawdą; 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia, określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.*”.

**7.** Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, powinno również zawierać:

- 1)** oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania;
- 2)** oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3)** podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

**8.** W rejestrze przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia umieszcza się dane przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 4, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby, oraz jego numer w tym rejestrze.

**9.** Dokonując wpisu, wojewoda pobiera:

- 1)** opłatę za wpis - stanowiącą dochód budżetu państwa;
- 2)** opłatę ewidencyjną, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - na pokrycie kosztów działania centralnej ewidencji kierowców.

**10.** Wojewoda przekazuje:

- 1)** do centralnej ewidencji kierowców informację o dokonaniu wpisu przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia - w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu;
- 2)** opłatę ewidencyjną do Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - na zasadach i w terminach określonych w przepisach tej ustawy.

**11.** Przedsiębiorca może nie spełniać wymagań, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. d, jeśli:

- 1)** zawarł umowę na przeprowadzanie zajęć z ośrodkiem doskonalenia techniki jazdy, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, lub
- 2)** posiada urządzenie techniczne do symulowania jazdy w warunkach specjalnych, spełniające wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 12, posiadające odpowiedni certyfikat wydany przez jednostkę akredytowaną w polskim systemie akredytacji.

**12.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczno-organizacyjne oraz zakres funkcjonalności realizowanej przez urządzenie, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, uwzględniając potrzebę zapewnienia wykorzystania podczas szkolenia urządzeń spełniających jednolite wymagania.

**Art. 39h. 1.** Nadzór nad ośrodkami szkolenia sprawuje wojewoda.

**2.** W ramach sprawowanego nadzoru wojewoda:

- 1)** przeprowadza kontrolę w zakresie:
  - a)** spełniania przez ośrodek szkolenia wymagań, o których mowa w art. 39g ust. 2,
  - b)** zgodności prowadzonego szkolenia z obowiązującymi programami szkolenia,
  - c)** dokumentów wymaganych w związku z prowadzeniem szkolenia;

**2)** w przypadku ustalenia naruszeń warunków wykonywania działalności wyznacza termin ich usunięcia;

**3)** wydaje decyzję o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę ośrodka szkolenia oraz wykreśla z rejestru przedsiębiorców z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia, jeżeli przedsiębiorca:

- a)** złożył oświadczenie oraz inne dokumenty stanowiące załączniki do wniosku, o którym mowa w art. 39g ust. 5, niezgodne ze stanem faktycznym,
- b)** nie usunął naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia w wyznaczonym przez wojewodę terminie,

c) rażąco naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia.

**3.** Rażącem naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia jest:

- 1)** wielokrotne prowadzenie szkolenia:
  - a)** w sposób niezgodny z wymaganymi szczegółowymi warunkami przeprowadzania zajęć, o których mowa w art. 39i ust. 1 pkt 2,
  - b)** w sposób niezgodny z programem szkolenia,
  - c)** pojazdami niespełniającymi szczegółowych wymagań, o których mowa w art. 39i ust. 1 pkt 1;
- 2)** nieprzedstawienie informacji, o której mowa w art. 39e ust. 2 pkt 1;
- 3)** wydanie świadectwa kwalifikacji zawodowej niezgodnego ze stanem faktycznym;
- 4)** odmowa poddania się kontroli, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

**4.** Informację o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia wojewoda przekazuje do centralnej ewidencji kierowców w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę ośrodka szkolenia.

**Art. 39i. 1.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1)** szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorcy prowadzącego ośrodek szkolenia, o którym mowa w art. 39g, w zakresie infrastruktury technicznej, warunków lokalowych, wyposażenia dydaktycznego oraz pojazdów używanych w trakcie szkolenia;
- 2)** szczegółowe warunki prowadzenia szkolenia w ramach kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej, szkoleń okresowych oraz zajęć odbywanych w ramach szkolenia okresowego, o których mowa w art. 39d ust. 3 pkt 2;
- 3)** szczegółowe warunki przeprowadzania testów kwalifikacyjnych;
- 4)** szczegółowe wymagania wobec członków komisji, sposób ich powoływania oraz wysokość ich wynagrodzenia, które nie może być wyższe niż 400 zł za egzamin;
- 5)** wzór świadectwa kwalifikacji zawodowej;
- 6)** sposób postępowania z dokumentacją związaną z prowadzeniem przez ośrodki szkolenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej i szkolenia okresowego;
- 7)**
- 8)** wysokość opłaty za wpis przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia.

**2.** Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni odpowiednio:

- 1)** przepisy Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, a także potrzebę zapewnienia należytych wymagań organizacyjno-technicznych przeprowadzania kursów i zajęć;
- 2)** przepisy Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz konieczność obiektywnego sprawdzenia przygotowania do uzyskania kwalifikacji wstępnej i kwalifikacji wstępnej przyspieszonej w zakresie transportu drogowego;
- 3)** konieczność zapewnienia ujednoliconych procedur przeprowadzania testów kwalifikacyjnych;
- 4)** konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykształcenia i okresu praktyki zawodowej członków komisji w zakresie odpowiadającym wymaganej wiedzy dotyczącej wykonywania przewozu drogowego, a także potrzebę zapewnienia pokrycia kosztów związanych z przeprowadzaniem testów kwalifikacyjnych przez komisję;
- 5)** zakres danych niezbędnych do potwierdzenia spełnienia przez kierowcę wykonującego przewóz drogowy wymagań ustawy, w szczególności w zakresie badań lekarskich i psychologicznych, ukończonych szkoleń, posiadanych uprawnień do kierowania pojazdem samochodowym, organów właściwych i podmiotów uprawnionych do wydawania świadectwa kwalifikacji zawodowej;
- 6)** zakres danych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej i szkolenia okresowego, dotyczących kandydatów na



kierowców i kierowców wykonujących przewóz drogowy, podmiotów uprawnionych do przeprowadzania kursów i zajęć, organów właściwych w sprawach wpisu do rejestru, a także przepisy Unii Europejskiej w zakresie dokumentów związanych z uzyskiwaniem kwalifikacji wstępnej oraz szkoleń okresowych;

**7)** potrzebę zapewnienia należytej ochrony dokumentacji związanej z prowadzeniem przez ośrodki szkolenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyśpieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyśpieszonej i szkolenia okresowego;

**8)**

**9)** wysokość rzeczywistych kosztów związanych z prowadzeniem rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia oraz wysokość kosztów związanych z weryfikacją dokumentów.

**Art. 39j. 1.** Kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom lekarskim przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

**2.** Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 3-6, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), zwanej dalej „Kodeksem pracy”.

**3.** Zakres badań lekarskich, o których mowa w ust. 1, obejmuje ponadto ustalenie istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, zgodnie z rozdziałem 12 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

**4.** Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:

**1)** do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat - co 5 lat;

**2)** po ukończeniu przez kierowcę 60. roku życia - co 30 miesięcy.

**5.** Pierwsze badanie lekarskie, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane przed dniem wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie kwalifikacji, a każde następne dla kierowcy w wieku do 60 lat - w terminie właściwym do ukończenia szkolenia okresowego, jednak nie później niż do dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie szkolenia okresowego.

**6.** Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, wykonują lekarze uprawnieni do wykonywania badań profilaktycznych, o których mowa w przepisach Kodeksu pracy, posiadający dodatkowo uprawnienia do przeprowadzania badań lekarskich kandydatów na kierowców i kierowców określone w odrębnych przepisach.

**Art. 39k. 1.** Kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom psychologicznym przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

**2.** Badania psychologiczne, o których mowa w ust. 1, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, w zakresie i na zasadach określonych dla kierowców w rozdziale 13 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

**3.** Badania psychologiczne, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:

**1)** do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat - co 5 lat;

**2)** po ukończeniu przez kierowcę 60. roku życia - co 30 miesięcy.

**4.** Pierwsze badanie psychologiczne, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane przed dniem wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie kwalifikacji, a każde następne dla kierowcy w wieku do 60 lat - w terminie właściwym do ukończenia szkolenia okresowego, jednak nie później niż do dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie szkolenia okresowego.

**Art. 39l. 1.** Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy jest obowiązany do:

**1)** kierowania kierowców na:

**a)** szkolenia okresowe,

**b)** badania lekarskie i psychologiczne;

**2)** pokrywania kosztów badań lekarskich i psychologicznych;

- 3) przechowywania przez cały okres zatrudnienia kierowcy kopii:
    - a) świadectw kwalifikacji zawodowej,
    - b) orzeczeń lekarskich i psychologicznych;
  - 4) prowadzenia dokumentacji dotyczącej badań lekarskich i psychologicznych;
  - 5) przekazania kierowcy z chwilą rozwiązania stosunku pracy kopii orzeczeń i świadectw, o których mowa w pkt 3.
2. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może pokryć koszty szkoleń okresowych kierowcy.
3. Spełnienie przez przedsiębiorcę lub przez inny podmiot wykonujący przewóz drogowy obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracodawcy w zakresie wykonywania wstępnych i okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.

**Art. 39m.** Wymagania, o których mowa w art. 39a-39l, stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy lub innej osoby osobiście wykonującej przewóz drogowy.

**Art. 39n. 1.** Ustanawia się odznakę „*Wzorowy kierowca*”.

2. Odznaka, o której mowa w ust. 1, może być nadawana zawodowym kierowcom wyróżniającym się szczególnymi osiągnięciami w pracy i wieloletnią bezwypadkową jazdą.

3. Odznakę „*Wzorowy kierowca*” nadaje minister właściwy do spraw transportu.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki nadawania odznaki „*Wzorowy kierowca*”; tryb przedstawiania wniosków, wzór odznaki, tryb jej wręczania i sposób noszenia, uwzględniając wymogi, jakie powinny spełniać wnioski o nadanie odznaki oraz kryteria stosowane przy jej nadawaniu.

## Rozdział 8

### Oplaty

**Art. 40.** Przedsiębiorca podejmujący i wykonujący transport drogowy jest obowiązany do ponoszenia opłat za:

- 1) czynności administracyjne określone w ustawie;
- 2) przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w art. 38 ust. 1;
- 3) wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych, o którym mowa w art. 38 ust. 3.

**Art. 41. 1.** Opłaty za czynności administracyjne pobiera się z tytułu:

1) udzielenia licencji, zmiany licencji, przedłużenia ważności licencji, wydania wypisu z licencji, wydania wtórnika licencji, przeniesienia uprawnień wynikających z licencji oraz wyrażenia zgody na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji;

2) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahadłowego lub przewozu okazjonalnego;

2) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahadłowego, przewozu okazjonalnego lub międzynarodowego przewozu regularnego;

3) wydania zezwolenia na przewóz kabotażowy;

4) wydania zezwolenia zagranicznego;

5) wydania zaświadczenia lub zmiany zaświadczenia, wydania wypisu z zaświadczenia o zgłoszeniu działalności w zakresie przewozów na potrzeby własne;

6) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;

7) wydania świadectwa kierowcy lub jego zmiany oraz wydania wtórnika świadectwa kierowcy;

8) wydania formularza jazdy;

9) wydania certyfikatu, o którym mowa w art. 30 ust. 10, lub jego zmiany oraz wydania wtórnika certyfikatu;

10) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, pobierają organy dokonujące tych czynności.

3. Opłaty, o których mowa w art. 40 pkt 2 i pkt 3, pobiera jednostka, o której mowa w art. 38 ust. 2 i 3.

4. Minister właściwy do spraw transportu w celu usprawnienia procedur pobierania opłat może, w drodze rozporządzenia, upoważnić, na określonych warunkach, do pobierania opłat za niektóre czynności administracyjne w międzynarodowym transporcie drogowym, o których mowa w ust. 1, polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zraszające międzynarodowych przewoźników drogowych.

5.

#### **Art. 42.**

#### **Art. 42a.**

**Art. 43. 1.** Od przedsiębiorców zagranicznych mogą być pobierane opłaty na zasadach wzajemności.

2. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić dla przedsiębiorców zagranicznych opłaty, o których mowa w ust. 1, określając ich wysokość, tryb wnoszenia oraz jednostki właściwe do ich pobierania.

**Art. 44. 1.** Jednostki, o których mowa w art. 26, art. 32 oraz art. 43 ust. 2, otrzymują prowizję od pobranych opłat, w wysokości nie mniejszej niż 7% i nie większej niż 10%.

1a.

1b.

2. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek prowizji oraz sposób jej pobierania i rozliczania z jednostkami, o których mowa w ust. 1.

**Art. 45. 1.** Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy może być zwolniony z opłat, o których mowa w art. 43, w przypadku wykonywania przez niego przewozów w ramach pomocy humanitarnej, medycznej lub w przypadku klęski żywiołowej.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez ministra właściwego do spraw transportu, na zgodny wniosek przedsiębiorcy i właściwego organu państwowego lub organizacji humanitarnej.

#### **Art. 45a.**

**Art. 46. 1.** Wpływy uzyskane z opłat, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 7-9 i art. 43, oraz wpływy z opłat z tytułu:

1) w międzynarodowym transporcie drogowym:

a) udzielenia licencji, zmiany licencji, przedłużenia ważności licencji, wydania wypisu z licencji, wydania wtórnika licencji, przeniesienia uprawnień wynikających z licencji oraz wyrażenia zgody na wykonywanie uprawnień wynikających z licencji,

b) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahadłowego lub przewozu okazjonalnego,

b) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahadłowego lub przewozu okazjonalnego,

c) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2,

d) wydania zezwolenia na przewóz kabotażowy,

e) wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 19a ust. 1,

f) wydania zaświadczenia, zmiany zaświadczenia, wydania wypisu z zaświadczenia o zgłoszeniu działalności w zakresie międzynarodowego przewozu na potrzeby własne,

2) wydania wielokrotnego zagranicznego zezwolenia wydanego przez Międzynarodowe Forum Transportu (International Transport Forum),

3) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą - są przekazywane w całości na wyodrębniony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

1a. Wpływy uzyskane z opłat, za wydanie zezwoleń zagranicznych na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy lub osób, są przekazywane, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 2:

1) na wyodrębniony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad - 50 % wpływów;

2) do budżetu państwa - 50 % wpływów.

2. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje nadzór nad realizacją wpływów z opłat, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 7-9 i art. 43.

3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad przekazuje kwoty pobranych opłat, o których mowa w ust. 1, w terminie pierwszych dwóch dni roboczych po zakończeniu tygodnia, w którym wpłynęły, na rachunek Krajowego Funduszu Drogowego, z przeznaczeniem na budowę i utrzymanie dróg krajowych oraz na potrzeby gromadzenia danych o drogach publicznych i sporządzania informacji o sieci dróg publicznych, jak również na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i budowy autostrad.

3a.

4. Wpływy uzyskane z innych opłat niż wymienione w ust. 1, stanowią odpowiednio dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego lub budżetu państwa.

**Art. 47. 1.** Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość opłat za czynności administracyjne, o których mowa w art. 41 ust. 1, mając na uwadze w szczególności rodzaj udzielanych uprawnień i okres, na jaki zostaną wydane;

2) wysokość opłat za egzaminowanie oraz za wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, wysokość opłat zostanie określona:

1) w przypadku licencji, w zależności od:

a) okresu ważności licencji,

b) liczby pojazdów samochodowych, na które wydaje się wypisy z licencji,

c) zakresu transportu drogowego,

d) rodzaju przewozów,

e) rodzaju pojazdów - w międzynarodowym transporcie drogowym osób;

2) w przypadku zezwolenia, w zależności od:

a) okresu ważności zezwolenia,

b) rodzaju zezwolenia;

3) w przypadku zaświadczenia potwierdzającego zgłoszenie przez przedsiębiorcę prowadzenia przewozów drogowych jako działalności pomocniczej w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, w zależności od:

a) zakresu przewozów,

b) rodzajów przewozów;

- 4) w przypadku certyfikatu kompetencji zawodowych, w zależności od:
    - a) zakresu i formy testu z wiedzy z uwzględnieniem kosztów jego przeprowadzenia,
    - b) rodzaju certyfikatu kompetencji zawodowych z uwzględnieniem kosztów jego wydania;
  - 5) w przypadku świadectwa kierowcy, w zależności od okresu ważności.
3. Wysokość opłaty z tytułu:

- 1) udzielenia licencji - nie może być wyższa niż równowartość 1 000 000 euro;
- 2) udzielenia zezwolenia na transport drogowy osób - nie może być wyższa niż równowartość 800 euro;
- 3) udzielenia zezwolenia na przewóz kabotażowy - nie może być wyższa niż równowartość 800 euro za przewóz jednorazowy;
- 4) wydania zezwolenia zagranicznego - nie może być wyższa niż równowartość:
  - a) 500 euro za wielokrotne zezwolenie roczne,
  - b) 15 euro za zezwolenie jednorazowe;
- 5) wydania świadectwa kierowcy - nie może być wyższa niż równowartość 10 euro;
- 6) wydania formularza jazdy - nie może być wyższa niż równowartość 30 euro;
- 7) wydania certyfikatu, o którym mowa w art. 30 ust. 10 - nie może być wyższa niż równowartość:
  - a) 70 euro dla pojazdu samochodowego nieposiadającego certyfikatu,
  - b) 50 euro dla pojazdu samochodowego w przypadku wznowienia certyfikatu,
  - c) 30 euro dla przyczepy lub naczepy nieposiadającej certyfikatu,
  - d) 15 euro dla przyczepy lub naczepy w przypadku wznowienia certyfikatu.

## **Rozdział 9**

### **Inspekcja Transportu Drogowego**

**Art. 48.** Tworzy się Inspekcję Transportu Drogowego, zwaną dalej „*Inspekcją*”, powołaną do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi oraz przepisów, o których mowa w art. 3 ust. 1a.

**Art. 49.** Przepisy ustawy nie naruszają przewidzianych w odrębnych ustawach obowiązków i uprawnień organów publicznych w zakresie kontroli przestrzegania przepisów.

**Art. 50.** Do zadań Inspekcji należy:

- 1) kontrola:
  - a) przestrzegania obowiązków lub warunków przewozu drogowego, o których mowa w art. 4 pkt 22,
  - b)
  - c) przestrzegania przepisów ruchu drogowego w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
  - d)
  - e) przestrzegania szczegółowych zasad i warunków transportu zwierząt,
  - f)
  - g) wprowadzonych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych pod względem zgodności z wymaganiami technicznymi, dokumentacją techniczną i prawidłowością ich oznakowania, w zakresie określonym w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych,
  - h) rodzaju używanego paliwa,
  - i) dokumentów związanych z wykonywaniem publicznego transportu zbiorowego,
  - j) prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

- 2) prowadzenie postępowania administracyjnego, w tym wydawanie decyzji administracyjnych na zasadach określonych w ustawie, a także podejmowanie innych czynności w niej przewidzianych, w sprawach:
- a) licencji na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego,
  - b) zezwoleń w międzynarodowym transporcie drogowym i zezwoleń na przewóz kabotażowy,
  - c) formularzy jazdy,
  - d) zaświadczeń na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy,
  - e) świadectw kierowcy,
  - f) certyfikatów, o których mowa w art. 30 ust. 10;
- 3) podejmowanie czynności dotyczących zezwoleń zagranicznych i zezwoleń ministra właściwego do spraw transportu.

**Art. 50a.** Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb kontroli, o której mowa w art. 50 pkt 1 lit. h, uwzględniając sposób przeprowadzenia kontroli i badania rodzaju używanego paliwa.

**Art. 50b.** Konserwacja, naprawa i bieżące utrzymanie urządzeń technicznych do ważenia pojazdów jest finansowane ze środków budżetu państwa ujmowanych w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.

**Art. 51. 1.** Zadania Inspekcji Transportu Drogowego określone w niniejszym rozdziale wykonują następujące organy:

- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego;
  - 2) wojewoda działający za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora transportu drogowego, zwanego dalej „wojewódzkim inspektorem”, jako kierownika wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego wchodzącej w skład wojewódzkiej administracji zespolonej.
2. Organy wymienione w ust. 1 wykonują zadania Inspekcji Transportu Drogowego zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie i przepisach odrębnych.
3. Główny Inspektor Transportu Drogowego koordynuje, nadzoruje i kontroluje działalność wojewódzkich inspektorów transportu drogowego oraz nadzoruje wykonanie w roku budżetowym planów rzeczowo-finansowych w części dotyczącej wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego.
4. Wojewódzki inspektor transportu drogowego kieruje działalnością wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.
5. Czynności związane z realizacją zadań określonych w art. 50 pkt 1 w zakresie określonym w art. 68-75 wykonują inspektorzy Inspekcji, zwani dalej „inspektorami”.
6. W sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji organem właściwym jest:
- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego - w sprawach:
    - a) określonych w art. 50 pkt 2 i 3 niniejszej ustawy,
    - b) związanych z kontrolą uiszczenia opłaty elektronicznej za przejazd po drogach krajowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
    - c) związanych z kontrolą przestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami w zakresie, o którym mowa w art. 129g ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
  - 2) wojewódzki inspektor - w pozostałych sprawach.
7. Główny Inspektor Transportu Drogowego może w sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 1 lit. a i b, upoważnić do działania w jego imieniu wojewódzkiego inspektora transportu drogowego.
8. Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 2, jest Główny Inspektor Transportu Drogowego.

**Art. 52. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego kieruje Inspekcją przy pomocy podległego mu Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego oraz delegatur terenowych Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, zwanych dalej „delegaturami”.

**1a.** Główny Inspektor Transportu Drogowego może sprawę należącą do właściwości delegatury przejąć lub przekazać do załatwienia innej delegaturze albo sprawę należącą do swojej właściwości przekazać do załatwienia wskazanej delegaturze.

**1b.** Delegaturami kierują naczelnicy delegatur. Decyzje i postanowienia w sprawach z zakresu właściwości delegatur oraz w sprawach przekazanych do załatwienia przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego naczelnicy delegatur wydają w imieniu Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

**1c.** Obsługę delegatury zapewnia wojewódzki inspektorat transportu drogowego na obszarze działania, którego znajduje się siedziba delegatury.

**2.** Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje statut Głównemu Inspektoratowi Transportu Drogowego, w którym określa organizację Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego i jego delegatur, w tym terytorialny zasięg działania delegatur oraz wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego będące ich siedzibami.

**3.** Wojewódzki inspektor kieruje wojewódzką inspekcją przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.

**4.** Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, określi, w drodze rozporządzenia, zasady organizacji wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego, uwzględniając podział na komórki organizacyjne.

**Art. 53. 1.** Główny Inspektor jest centralnym organem administracji rządowej podległym ministrowi właściwemu do spraw transportu.

**2.** Główny Inspektor jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw transportu. Prezes Rady Ministrów odwołuje Głównego Inspektora.

**3.** Zastępcę Głównego Inspektora powołuje minister właściwy do spraw transportu, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Głównego Inspektora. Minister właściwy do spraw transportu odwołuje, na wniosek Głównego Inspektora, jego zastępcę.

**3a.** Stanowisko Głównego Inspektora może zajmować osoba, która:

**1)** posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;

**2)** jest obywatelem polskim;

**3)** korzysta z pełni praw publicznych;

**4)** nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

**5)** posiada kompetencje kierownicze;

**6)** posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;

**7)** posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Inspekcji Transportu Drogowego.

**3b.** Informację o naborze na stanowisko Głównego Inspektora ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

**1)** nazwę i adres urzędu;

**2)** określenie stanowiska;

**3)** wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;

**4)** zakres zadań wykonywanych na stanowisku;

**5)** wskazanie wymaganych dokumentów;

**6)** termin i miejsce składania dokumentów;

**7)** informację o metodach i technikach naboru.

**3c.** Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

**3d.** Nabór na stanowisko Głównego Inspektora przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw transportu, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają

rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

**3e.** Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

**3f.** Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

**3g.** W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw transportu.

**3h.** Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1)** nazwę i adres urzędu;
- 2)** określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3)** imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4)** informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5)** uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6)** skład zespołu.

**3i.** Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1)** nazwę i adres urzędu;
- 2)** określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3)** imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

**3j.** Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

**3k.** Zespół przeprowadzający nabór na stanowisko, o którym mowa w ust. 3, powołuje Główny Inspektor.

**3l.** Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowisko, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio ust. 3a-3j.

**4.** Wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda, za zgodą Głównego Inspektora.

**5.** Zastępcę wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda, na wniosek wojewódzkiego inspektora, w uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Transportu Drogowego.

**Art. 54. 1.** Główny Inspektor sprawuje nadzór nad wojewódzkimi inspektorami oraz ma prawo kontroli ich działalności, a także wydawania im wiążących poleceń w tym zakresie.

**2.** Główny Inspektor Transportu Drogowego:

- 1)** opracowuje kierunki działania Inspekcji w porozumieniu z organizacjami zrzeszającymi przewoźników o zasięgu ogólnokrajowym i plany kontroli o znaczeniu ogólnokrajowym, zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw transportu;
- 2)** określa metody i formy wykonywania zadań przez Inspekcję, w zakresie nieobjętym innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy;
- 3)** organizuje kursy specjalistyczne i szkolenia inspektorów;
- 4)** przygotowuje projekty aktów prawnych w zakresie kontroli przewozów drogowych;
- 5)** opracowuje, we współpracy z Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej, Szefem Służby Celnej oraz Głównym Inspektorem Pracy, jednolitą krajową strategię kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców;
- 6)** zapewnia uczestnictwo Inspekcji, co najmniej sześć razy w roku, w skoordynowanych z właściwymi organami kontrolnymi innego państwa członkowskiego lub państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, kontrolach drogowych kierowców pojazdów objętych zakresem stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985, str.



8 oraz Dz. Urz. WE L 274 z 09.10.1998, str. 1) oraz rozporządzenia (WE) nr 561/2006; kontrole takie są wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i mogą być przeprowadzane wspólnie z polskimi organami kontrolnymi;

**7)** realizuje, co najmniej raz w roku, wspólny z właściwymi organami odpowiedzialnymi za kontakty wewnątrzspółnotowe w zainteresowanych państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, program szkolenia w zakresie najlepszych praktyk kontrolnych oraz wymiany pracowników;

**8)** udziela właściwym organom innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, niezbędnej pomocy i wyjaśnień w sytuacji, kiedy brak jest wystarczających danych do stwierdzenia w czasie kontroli drogowej przeprowadzanej na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, że kierowca pojazdu zarejestrowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, naruszył przepisy w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku;

**9)** zapewnia uczestnictwo swojego przedstawiciela w Komitecie wspierającym Komisję Europejską, ustanowionym zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym;

**10)** wymienia z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przynajmniej raz na sześć miesięcy lub w indywidualnych przypadkach na szczególne żądanie, informacje dostępne na podstawie art. 19 ust. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym i art. 22 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 561/2006;

**11)** wykonuje zadania Inspekcji dotyczące kontroli i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami w zakresie, o którym mowa w art. 129g ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;

**11a)** wykonuje zadania Inspekcji związane z kontrolą uiszczenia opłaty elektronicznej za przejazd po drogach krajowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

**12)** uzgadnia opracowane przez wojewodów projekty rocznych planów rzeczowo-finansowych w części dotyczącej wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego.

**2a.** Zadania Głównego Inspektora Transportu Drogowego finansowane są z budżetu państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.

**3.** Wojewódzki inspektor opracowuje kierunki działania wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego, zatwierdzone przez Głównego Inspektora.

**4.** Główny Inspektor Transportu Drogowego raz na dwa lata przedkłada Radzie Ministrów, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw transportu, jednolitą krajową strategię kontroli, w terminie do dnia 30 listopada.

#### **Art. 54a.**

**Art. 54b. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego jest organem odpowiedzialnym za kontakty wewnątrzspółnotowe w zakresie kontroli przepisów dotyczących czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe.

**2.** Główny Inspektor Transportu Drogowego, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej oraz Główny Inspektor Pracy prowadzą rejestry danych statystycznych dotyczących kontroli czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe, według następujących kategorii:

**1)** w przypadku kontroli drogowych:

**a)** kategoria drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe lub gminne,

**b)** państwo, w którym kontrolowany pojazd jest zarejestrowany,

**c)** rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy;

- 2) w przypadku kontroli na terenie przedsiębiorstw:
  - a) kategoria przewozu drogowego: międzynarodowy lub krajowy, przewóz osób lub rzeczy, przewóz na potrzeby własne lub transport drogowy,
  - b) wielkość taboru przedsiębiorstwa,
  - c) rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy.

3. Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej oraz Główny Inspektor Pracy przekazują Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego w formie pisemnej i elektronicznej dane statystyczne, o których mowa w ust. 2, w terminie do dnia 31 lipca roku następującego po roku sprawozdawczym.

4. Główny Inspektor Transportu Drogowego przekazuje Komisji Europejskiej zbiorcze dane statystyczne uzyskane, zgodnie z ust. 3, w terminie do dnia 30 września po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem.

**Art. 55. 1.** Inspektor wykonując zadania, o których mowa w art. 50, ma prawo do:

- 1) wstępu do pojazdu;
  - 2) kontroli dokumentów;
  - 2a) kontroli karty kierowcy i karty przedsiębiorstwa;
  - 3) kontroli zainstalowanych lub znajdujących się w pojeździe urządzeń pomiarowo-kontrolnych lub tachografu cyfrowego;
  - 3a) kontroli używanego w pojeździe urządzenia, o którym mowa w art. 13i ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
  - 4) kontrolowania masy, nacisków osi i wymiarów pojazdu przy użyciu przyrządu pomiarowego;
  - 5) żądania od podmiotu wykonującego przewóz drogowy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;
  - 6) wstępu na teren podmiotu wykonującego przewóz drogowy, w tym do pomieszczeń lub lokali, gdzie prowadzi on działalność lub przechowuje dokumenty i inne nośniki informacji wymagane przepisami, o których mowa w art. 4 pkt 22, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność.
- 1a. Inspektor przeprowadza czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5 i 6, w obecności przedsiębiorcy albo osoby przez niego upoważnionej.
- 1b. Kontroli dokumentów, o których mowa w art. 87, inspektor dokonuje w obecności kierującego przemieszczającym się środkiem transportu.
- 1c. Przepisy ust. 1 pkt 5 i 6 i ust. 1a stosuje się odpowiednio do:
- 1) podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, a w szczególności do:
    - a) spedytora,
    - b) nadawcy,
    - c) odbiorcy,
    - d) załadowcy,
    - e) organizatora wycieczki,
    - f) organizatora transportu,
    - g) operatora publicznego transportu zbiorowego;
  - 2) podmiotów, o których mowa w art. 16a i art. 33a, w okresie roku od dnia zaprzestania przez te podmioty wykonywania przewozu drogowego.
2. Inspektor ma również prawo do:

- 1) stosowania środków przymusu bezpośredniego;
- 2) używania broni palnej.

**Art. 56. 1.** Inspektor ma prawo do nakładania i pobierania kar pieniężnych oraz grzywien w drodze mandatów karnych:

- 1) zgodnie z przepisami ustawy;
- 2) za naruszenia przepisów o ruchu drogowym w zakresie określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;

- 3) w zakresie określonym w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 4) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych.

2. Inspektor ma prawo prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, kierowania do sądu wniosków o ukaranie oraz udziału w rozprawach przed sądami powszechnymi w charakterze oskarżyciela publicznego i wnoszenia odwołań od postanowień i orzeczeń tych sądów w sprawach o wykroczenia z zakresu działania Inspekcji Transportu Drogowego.

3. Kary pieniężne oraz grzywny, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego.

**Art. 57. 1.** Środki przymusu bezpośredniego stosuje się wobec osób określonych w art. 68 ust. 1 pkt 1, niepodporządkowujących się poleceniom wydanym przez inspektorów, a także wobec osób uniemożliwiających im wykonanie czynności kontrolnych.

2. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia podporządkowania się poleceniom, o których mowa w ust. 1, lub do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora.

3. Dopuszczalne jest stosowanie tylko takich środków przymusu bezpośredniego, jakie odpowiadają potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji, i pod warunkiem, że w inny dostępny w tej sytuacji sposób nie można skutecznie oraz bezpiecznie wykonać czynności kontrolnych.

**Art. 58. 1.** Do środków przymusu bezpośredniego zalicza się użycie:

1) siły fizycznej, w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony;

2) indywidualnych technicznych i chemicznych środków lub urządzeń przeznaczonych do obezwładniania osób oraz unieruchamiania pojazdów.

2. Siłę fizyczną można stosować w celu odparcia czynnej napaści lub zmuszenia do wykonania polecenia albo zatrzymania osoby ściganej.

3. Indywidualne techniczne i chemiczne środki przymusu bezpośredniego można stosować w przypadku odpierania czynnej napaści, pokonywania czynnego oporu lub udaremniania ucieczki osoby kontrolowanej.

4. Inspektor może stosować również kolczatkę drogową lub inne urządzenia techniczne umożliwiające unieruchomienie pojazdu.

5. Zastosowanie urządzenia technicznego, o którym mowa w ust. 4, należy poprzedzić:

1) sygnałem zatrzymania, podanym przez inspektora w sposób zrozumiały i widoczny dla kierującego zatrzymywanym pojazdem;

2) wstrzymaniem ruchu drogowego w obu kierunkach na odległość nie mniejszą niż 100 metrów od tego urządzenia.

**Art. 59. 1.** Środki przymusu bezpośredniego mogą być stosowane po uprzednim wezwaniu do zachowania się zgodnego z prawem oraz po bezskutecznym uprzedzeniu o zamiarze ich użycia.

2. Inspektor może odstąpić od wezwania osoby do zachowania się zgodnego z prawem oraz od uprzedzenia o zamiarze użycia środków przymusu bezpośredniego, jeżeli zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia.

3. Środki przymusu bezpośredniego stosuje się w taki sposób, aby osiągnięcie podporządkowania się wydanym poleceniom powodowało możliwie najmniejszą dolegliwość osobie, wobec której zostały one użyte.

4. Od dalszego stosowania środków przymusu bezpośredniego należy odstąpić, gdy osoba, wobec której użyto tych środków, podporządkowała się wydanym poleceniom.

**Art. 60.** Jeżeli skutek zastosowania środka przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby, inspektor jest obowiązany udzielić jej pierwszej pomocy, a w razie potrzeby wezwać lekarza.

**Art. 61. 1.** O fakcie zastosowania środka przymusu bezpośredniego inspektor niezwłocznie zawiadamia pisemnie bezpośredniego przełożonego.

2. Przełożony jest obowiązany każdorazowo zbadać zasadność, warunki i sposób zastosowania środków przymusu bezpośredniego przez podległych mu inspektorów.

**Art. 62. 1.** W przypadku gdy środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 58 ust. 1 okażą się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie będzie możliwe, inspektor może użyć broni palnej.

2. Użycie broni palnej przez inspektora w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić wyłącznie w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jego życie lub zdrowie.

3. Przez użycie broni palnej rozumie się oddanie strzału w kierunku osoby w celu jej obezwładnienia, po wyczerpaniu toku postępowania określonego w art. 63.

4. Inspektor, który podjął decyzję o użyciu broni palnej, powinien postępować ze szczególną rozważą, traktując broń jako ostateczny środek działania.

5. Broni palnej należy użyć w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której jej użyto, i jej użycie nie może zmierzać do pozbawienia tej osoby życia ani narażać osób postronnych na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

**Art. 63. 1.** Inspektor przed użyciem broni palnej jest obowiązany:

1) po okrzyku „*Inspekcja drogowa*” wezwać osobę, w stosunku do której przewiduje się użycie broni palnej, do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, odstąpienia od bezprawnych działań lub użycia przemocy albo zaniechania ucieczki;

2) w razie niepodporządkowania się wezwaniom określonym w pkt 1, zagrozić użyciem broni palnej okrzykiem „*Stój, bo strzelam*”;

3) oddać strzał ostrzegawczy w górę, jeżeli czynności określone w pkt 1 i pkt 2 okażą się bezskuteczne.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy z zachowania osoby posiadającej broń lub inne niebezpieczne narzędzie wynika, że wszelka zwłoka groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego.

3. Użycie broni palnej w sytuacji, o której mowa w ust. 2, musi być poprzedzone okrzykiem „*Inspekcja drogowa*”.

**Art. 64. 1.** Jeżeli skutek użycia broni palnej następuje zranienie lub zachodzi podejrzenie śmierci osoby, inspektor jest obowiązany, bez zbędnej zwłoki, do udzielenia pierwszej pomocy i niezwłocznego wezwania lekarza oraz powiadomienia najbliższej jednostki Policji.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz gdy w wyniku użycia broni palnej doszło do wyrządzenia szkody w mieniu, inspektor jest obowiązany ponadto do zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia na to miejsce osób trzecich oraz jeżeli jest to możliwe - ustalenia świadków zdarzenia.

**Art. 65. 1.** O każdym przypadku użycia broni palnej lub podjęcia czynności, o których mowa w art. 63, inspektor jest obowiązany niezwłocznie powiadomić bezpośredniego przełożonego oraz sporządzić pisemną notatkę.

2. Do obowiązków wojewódzkiego inspektora należy:

1) zbadanie, czy użycie broni palnej lub podjęcie czynności określonych w art. 63 było zgodne z obowiązującymi przepisami;

2) niezwłoczne zawiadomienie prokuratora - w przypadku stwierdzenia, że użycie broni palnej było niezgodne z obowiązującymi przepisami;

**3)** wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w przypadku określonym w pkt 2 oraz w razie stwierdzenia, że podjęcie czynności określonych w art. 63 było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

**Art. 66. 1.** Inspektorzy wykonujący zadania określone w art. 50 ustawy mogą być wyposażeni w broń palną.

**2.** Pozwolenie na broń palną na okaziciela wydaje, na wniosek wojewódzkiego inspektora, w trybie określonym w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576), właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji.

**3.** Wojewódzki inspektor dokonuje zakupu broni palnej i amunicji według zasad określonych w przepisach o broni i amunicji.

**4.** Wojewódzki inspektor występuje z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji o dopuszczenie inspektora do posiadania broni palnej oraz amunicji na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji.

**5.** Inspektorzy, po zakończeniu pracy, są obowiązani do codziennego zdawania broni i amunicji do podręcznego magazynku broni, znajdującego się w najbliższej jednostce Policji, gdzie inspektor wykonywał swoje zadanie służbowe.

**Art. 67. 1.** Inspekcja współdziała w szczególności z: Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencją Wywiadu, Biurem Ochrony Rządu, Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną, Służbą Celną, kontrolą skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Weterynaryjną i zarządcami dróg - w zakresie bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń drogowych dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji.

**2.** W celu realizacji zadań określonych w art. 50 Inspekcja współdziała z organami samorządu terytorialnego, jak również z organizacjami zrzeszającymi przewoźników drogowych.

**3.** W celu realizacji zadań określonych w art. 50, Inspekcja może, w drodze teletransmisji danych, korzystać z bezpośredniego dostępu do danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Minister Sprawiedliwości oraz Główny Inspektor Transportu Drogowego określi, w drodze porozumienia, szczegółowe warunki techniczne dostępu do tych danych.

**Art. 68. 1.** Kontroli, o której mowa w art. 50 i art. 87, z zastrzeżeniem ust. 2, podlegają:

**1)** kierujący pojazdami w zakresie i na zasadach określonych w:

**a)** niniejszej ustawie,

**b)** art. 129a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,

**c)** ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,

**2)** przedsiębiorcy wykonujący przewóz drogowy,

**3)** podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2

- zwani dalej „kontrolowanymi”.

**2.** Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlegają pojazdy przewożące wartości pieniężne w rozumieniu przepisów o ochronie osób i mienia.

**Art. 69. 1.** Inspektor wykonuje czynności kontrolne, z zastrzeżeniem ust. 1a, w umundurowaniu oraz posługuje się legitymacją służbową i znakiem identyfikacyjnym.

**1a.** Inspektor może wykonywać bez umundurowania czynności kontrolne podczas kontroli:

**1)** w przedsiębiorstwie;

**2)** przewozów regularnych, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza przystankami;

**3)** transportu drogowego taksówką, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza postojem.

**2.** Umundurowanie służbowe przysługuje Głównemu Inspektorowi, wojewódzkiemu inspektorowi, ich zastępcom, inspektorom, a także na zasadach określonych przez Głównego Inspektora, w drodze zarządzenia, pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego.

**3.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, dystynkcje i wzór umundurowania, o którym mowa w ust. 2, normy umundurowania i sposób jego przydziału oraz

zasady i sposób noszenia umundurowania, jak również ustali kryteria przydziału umundurowania, warunki jego używania, mając na uwadze okres używalności umundurowania.

**3a.** Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, mając na względzie zakres zadań i sposób ich realizacji przez osoby, o których mowa w ust. 2, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie;
- 2) elementy umundurowania stanowiące podstawę do określenia wysokości równoważnika;
- 3) tryb przyznawania, przypadki odmowy przyznania oraz terminy wypłacania równoważnika;
- 4) wysokość, warunki przyznawania i terminy wypłaty ryczałtu pieniężnego za czyszczenie chemiczne umundurowania.

**4.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji inspektora oraz szczegółowy sposób postępowania z nią związanego. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane osobowe: imię, nazwisko, stanowisko. Rozporządzenie ustali sposób wydawania legitymacji oraz przypadki, w których podlega ona wymianie i zwrotowi, a także sposób jej używania i przechowywania.

**5.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór odznaki identyfikacyjnej inspektora i oznakowania pojazdu służbowego oraz szczegółowy sposób postępowania z nimi związany. Rozporządzenie to ustali w szczególności sposób używania i przechowywania odznaki.

**6.** Pracownicy, o których mowa w art. 76a ust. 1, w czasie wykonywania obowiązków służbowych posługują się legitymacją służbową oraz odznaką identyfikacyjną. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane: imię i nazwisko oraz stanowisko lub nazwa komórki organizacyjnej Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, w której zatrudniony jest pracownik.

**7.** Główny Inspektor określi, w drodze zarządzenia, wzór legitymacji i odznaki, o których mowa w ust. 6, oraz sposób ich wydawania, przypadki, w których podlegają one wymianie i zwrotowi, a także sposób ich używania i przechowywania.

**Art. 70. 1.** Czynności kontrolnych inspektor dokonuje po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

**1a.** Czynności kontrolnych przemieszczających się środków transportu inspektor dokonuje po okazaniu kierującemu legitymacji służbowej.

**1b.** Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora upoważnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) firmę przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy.

**2.**

**3.** Inspektor ma obowiązek zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z ustawy.

**4.** Inspektor wykonuje czynności kontrolne w obecności kontrolowanego albo osoby przez niego upoważnionej, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1a, w obecności kierującego.

**Art. 71.** Zatrzymanie pojazdu do kontroli może być dokonane tylko przez umundurowanego inspektora.

**Art. 72.** Kontrolowany jest obowiązany umożliwić inspektorowi dokonanie czynności kontrolnych, a w szczególności:

- 1) udzielić ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazać dokumenty lub inne nośniki informacji oraz udostępnić dane mające związek z przedmiotem kontroli;
- 2) udostępnić pojazd, a w uzasadnionych przypadkach wynikających z przeprowadzonej kontroli pojazdu na drodze, obiekt, siedzibę przedsiębiorcy oraz wszystkie pomieszczenia, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą bądź też przechowuje mienie przedsiębiorstwa;
- 3) umożliwić sporządzenie kopii dokumentów wskazanych przez kontrolującego;
- 4) umożliwić sporządzenie dokumentacji filmowej lub fotograficznej, jeżeli może ona stanowić dowód lub przyczynić się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli;
- 5) umożliwić przekazanie, za potwierdzeniem odbioru, oryginału zapisu urządzenia samoczynnie rejestrującego prędkość jazdy, czas jazdy i postoju lub karty kierowcy, oraz gromadzonych przez kontrolowany podmiot wydruków z tachografu cyfrowego i karty kierowcy, których kontrola będzie dokonywana w siedzibie organu kontroli.

**Art. 73. 1.** W toku kontroli inspektor może:

- 1) legitymować kierowców i inne osoby w celu ustalenia tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli;
- 2) badać dokumenty i inne nośniki informacji objęte zakresem kontroli;
- 3) dokonywać oględzin i zabezpieczać zebrane dowody;
- 3a) zatrzymać kartę kierowcy w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 4 lit. c rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985, str. 8 oraz Dz. Urz. WE L 274 z 09.10.1998, str. 1), lub kartę przedsiębiorstwa;
- 4) przesłuchiwać świadków i zasięgać opinii biegłych;
- 5) przesłuchiwać kontrolowanego w charakterze strony, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla ustaleń kontroli.

**1a.** W przypadku, gdy w trakcie kontroli drogowej zostaną stwierdzone naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego, przesłuchanie świadka podczas wykonywania tej kontroli może odbywać się bez udziału strony lub osoby przez nią wyznaczonej.

**2.** W przypadku nieusprawiedliwionego niestawienia się kontrolowanego, świadka lub biegłego na wezwanie inspektora stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

**Art. 74. 1.** Z przeprowadzonych czynności kontrolnych inspektor sporządza protokół kontroli.

**2.** Protokół podpisują inspektor i kontrolowany. Odmowę podpisania protokołu przez kontrolowanego kontrolujący odnotowuje w protokole kontroli i podaje jej przyczynę.

**3.** Oryginał protokołu kontroli zatrzymuje kontrolujący, a kopię doręcza się kontrolowanemu kierowcy, przedsiębiorcy lub podmiotowi wykonującemu przewóz drogowy.

**4.** Do protokołu kontroli kontrolowany może wnieść zastrzeżenia.

**Art. 75.** Wyniki kontroli wykorzystywane są do formułowania wniosków o wszczęcie postępowania:

- 1) administracyjnego o cofnięcie uprawnień przewozowych przedsiębiorcy, określonych przepisami ustawy;
- 2) karnego lub karno-skarbowego;
- 3) w sprawach o wykroczenia;
- 4) przez organy Państwowej Inspekcji Pracy;
- 5) przewidzianego w umowach międzynarodowych w stosunku do przedsiębiorców zagranicznych.

**Art. 76. 1.** Inspektorem może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;
- 2) ma nienaganną opinię i nie była karana za przestępstwo umyślne;

- 3) legitymuje się świadectwem dojrzałości po zdany egzaminie maturalnym;
- 4) posiada prawo jazdy co najmniej kategorii B;
- 5) ukończyła 25 lat oraz posiada wymagany stan zdrowotny;
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny.

2. Zatrudnienie pracownika Inspekcji na stanowisku inspektora poprzedzone jest praktyką w ramach kursu specjalistycznego zakończonego egzaminem kwalifikacyjnym, z zastrzeżeniem art. 76a ust. 3.

2a. Zatrudnienie pracownika Inspekcji na stanowisku inspektora następuje w ramach służby nadzoru nad ruchem drogowym, służby kontroli opłat drogowych albo służby kontroli transportu drogowego.

2b. Główny Inspektor Transportu Drogowego może powoływać inne niż wymienione w ust. 2a rodzaje służb określając ich organizację, zakres działania oraz właściwość terytorialną.

2c. Zatrudnienie w jednej ze służb, o których mowa w ust. 2a, nie wyklucza wykonywania przez inspektora Inspekcji czynności kontrolnych przypisanych do zadań innych służb Inspekcji.

3. Inspektor podlega co najmniej raz w roku szkoleniu organizowanemu przez Głównego Inspektora w celu podniesienia poziomu wiedzy fachowej.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

1) programy ramowe kursów specjalistycznych dla poszczególnych rodzajów służb oraz kursów uzupełniających, z uwzględnieniem wiedzy niezbędnej do wykonywania czynności inspektora w ramach danego rodzaju służby, w tym minimalne liczby godzin zajęć na poszczególnych kursach, a także kryteria oceny i sposoby przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych oraz wzór zaświadczenia o złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym;

2) warunki i tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności inspektora.

**Art. 76a. 1.** Uprawnienia inspektorów Inspekcji określone w ustawie, w art. 129a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym oraz w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych przysługują również pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 76 ust. 1.

2. W czasie wykonywania zadań, o których mowa w art. 50, do pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 55 ust. 1-1b i ust. 2 pkt 1, art. 56-61, art. 69 ust. 1-3a, art. 70-74, art. 89 ust. 1 i *art. 93 ust. 1 i 9.*

3. Decyzję o skierowaniu pracownika Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego na egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 6, podejmuje Główny Inspektor Transportu Drogowego. W takim przypadku skierowanie na egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 6, nie wymaga odbycia przez pracownika kursu specjalistycznego oraz praktyki w ramach tego kursu.

**Art. 77. 1.** Do pracowników Inspekcji zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym inspektorów, stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505, z późn. zm.), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do pracowników Inspekcji zatrudnionych na stanowiskach inspektorów nie mają zastosowania przepisy art. 4 ustawy, o której mowa w ust. 1.

3. Do pracowników innych niż wymienieni w ust. 1 mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.).

**Art. 78.** Inspektorom wykonującym czynności kontrolne przysługuje miesięczny dodatek inspekcyjny do wynagrodzenia w wysokości do 100 % wynagrodzenia.

**Art. 79. 1.** Inspektorzy podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Inspektorzy podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych mają prawo:



**1)** żądać niezbędnej pomocy od instytucji państwowych oraz organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, które w zakresie swojego działania obowiązane są nieodpłatnie udzielić żądanej pomocy w granicach obowiązujących przepisów prawa;

**2)** zwracać się do przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, a w nagłych wypadkach również do każdej osoby, o udzielenie niezbędnej pomocy w granicach obowiązujących przepisów prawa.

**3.** Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, o których mowa w art. 76a ust. 1.

**Art. 80. 1.** Tworzy się centralną ewidencję naruszeń stwierdzonych w wyniku przeprowadzanych kontroli, zwaną dalej „ewidencją”.

**2.** W ewidencji gromadzi się odpowiednio do rodzaju, przedmiotu i zakresu przeprowadzonej kontroli w szczególności:

**1)** informacje i dane o kontroli oraz kontrolującym, w tym określające:

- a)** miejsce kontroli,
- b)** kategorię drogi,
- c)** datę i godzinę rozpoczęcia kontroli,
- d)** skontrolowane dokumenty,
- e)** imię, nazwisko, stanowisko i przydział służbowy kontrolującego,
- f)** stwierdzone naruszenia i nałożone kary,
- g)** uwagi i zalecenia pokontrolne,
- h)** numer protokołu kontroli;

**2)** informacje i dane o kontrolowanych, w tym określające:

- a)** firmę przedsiębiorcy lub nazwę podmiotu wykonującego przewóz lub organizatora transportu,
- b)** siedzibę przedsiębiorcy lub adres podmiotu wykonującego przewóz lub organizatora transportu,
- c)** numer NIP,
- d)** numer REGON,
- e)** tabor znajdujący się w prawnej dyspozycji kontrolowanego;
- f)** rodzaj oraz zakres uprawnienia do wykonywania przewozów,
- g)** numer uprawnienia i nazwę organu, który wydał uprawnienie,
- h)** imię i nazwisko oraz datę urodzenia kierowcy lub zarządzającego transportem,
- i)** obywatelstwo oraz adres kierowcy lub zarządzającego transportem,
- j)** numer ewidencyjny PESEL kierowcy lub zarządzającego transportem;

**3)** informacje i dane o pojeździe i przyczepie, w tym określające:

- a)** dane właściciela i użytkownika pojazdu,
- b)** rodzaj pojazdu,
- c)** markę, typ i numer rejestracyjny pojazdu,
- d)** masę własną, dopuszczalną ładowność i dopuszczalną masę całkowitą pojazdu,
- e)** liczbę miejsc;

**4)** informacje i dane o ładunku, w tym określające:

- a)** dane załadowcy,
- b)** miejsce pochodzenia i przeznaczenia ładunku,
- c)** rodzaj przewozu.

**2a.**

**2b.** W ewidencji gromadzi się również informacje i dane o wszelkich poważnych naruszeniach przepisów wspólnotowych w zakresie transportu drogowego, których dopuścili się przewoźnicy mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za które odpowiedzialni są przewoźnicy mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które to naruszenia doprowadziły do nałożenia kary przez którekolwiek państwo członkowskie lub doprowadziły do czasowego bądź trwałego cofnięcia licencji wspólnotowej lub jej kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem. Wpisy do ewidencji dotyczące tymczasowego lub trwałego cofnięcia licencji wspólnotowej pozostają w ewidencji przez okres co najmniej dwóch lat od daty upływu okresu cofnięcia w przypadku cofnięcia tymczasowego, lub od daty cofnięcia w przypadku cofnięcia trwałego.

**2c.** Do celów określonych w ust. 3c, art. 54 ust. 2 pkt 1, 8 i 10 oraz ust. 4 i art. 54b ust. 4 w ewidencji gromadzi się również informacje i dane o przeprowadzonych kontrolach, w wyniku których nie stwierdzono naruszeń.

**3.** Ewidencję prowadzi w systemie teleinformatycznym Główny Inspektor, który jest administratorem danych i informacji zgromadzonych w ewidencji.

**3a.** Główny Inspektor prowadzi ewidencję w sposób zapewniający ochronę zgromadzonych w niej danych, w szczególności przed ich kradzieżą, zniszczeniem, uszkodzeniem, utratą, nieuprawnionym zwielokrotnianiem, modyfikowaniem, przetwarzaniem lub usuwaniem, a także w sposób zapewniający każdorazowe automatyczne odnotowywanie dostępu do ewidencji oraz czynności związanych z wprowadzaniem, modyfikacją i usuwaniem danych.

**3b.** Dostęp do ewidencji posiadają wyłącznie osoby upoważnione, w tym w szczególności pracownicy Inspekcji Transportu Drogowego, w stopniu i zakresie wynikającym z wykonywanych przez te osoby obowiązków służbowych związanych z realizacją ustawowych zadań Inspekcji.

**3c.** Zgromadzone w ewidencji dane Główny Inspektor udostępnia na żądanie innych organów administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, sądów i prokuratury oraz instytucji organizacji międzynarodowych, w zakresie w jakim organy te i instytucje są uprawnione do żądania danych na podstawie odrębnych przepisów.

**4.** Główny Inspektor udostępnia zainteresowanym organom uprawnionym do wydawania licencji, zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych, zaświadczeń na wykonywanie przewozów drogowych na potrzeby własne, zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego lub potwierdzeń zgłoszenia przewozu, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, dane i informacje, o których mowa w ust. 2, dotyczące naruszeń dokonanych na obszarze właściwości tych organów lub naruszeń dokonanych przez przewoźników, którym organy te wydały dokumenty.

**Art. 81.** Dane i informacje przekazują do ewidencji:

- 1)** wojewódzki inspektor;
- 2)** Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej, Główny Inspektor Pracy, właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji, zarządcy dróg.

**Art. 82.** Administrator danych przetwarzający dane osobowe na potrzeby ewidencji jest zwolniony z obowiązku informacyjnego określonego w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.).

## **Rozdział 10**

### **Nadzór i kontrola**

**Art. 83. 1.** Organ, który udzielił licencji lub zezwolenia, może nałożyć na przewoźnika drogowego obowiązek przedstawienia w oznaczonym terminie informacji i dokumentów potwierdzających, że spełnia on wymagania ustawowe i warunki określone w licencji lub zezwoleniu.

**2.** Na żądanie ministra właściwego do spraw transportu lub organu właściwego w sprawach licencji lub zezwoleń przewoźnik drogowy obowiązany jest przekazywać informacje związane z działalnością transportową dotyczące stosowanych cen i taryf oraz liczby przewiezionych osób lub masy przewiezionych rzeczy.

**3.** Organy, o których mowa w art. 7 ust. 2, art. 18 ust. 1 i 2 oraz art. 33 ust. 8, są obowiązane przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw transportu, co najmniej dwa razy w roku, w terminach do dnia 15 stycznia oraz do dnia 15 lipca, informacje dotyczące liczby i zakresu udzielonych licencji, zezwoleń i zaświadczeń na przewozy drogowy na potrzeby własne oraz liczby wypisów z tych dokumentów, a także liczby licencji w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy.

**4.** Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do jednostki uprawnionej do egzaminowania w zakresie wymaganym do uzyskania certyfikatu kompetencji zawodowych.

**5.** Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, zakres danych i informacji, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, sposób i terminy ich przedstawiania, mając na względzie konieczność monitorowania rynku przewozów drogowych.

**Art. 84. 1.** Organy udzielające licencji, zezwolenia lub zaświadczenia o wykonywaniu przewozów na potrzeby własne są uprawnione do kontroli przedsiębiorcy w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do wydania tych dokumentów.

**2.** Kontrolę, o której mowa w ust. 1, przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat.

**3.**

**Art. 85. 1.** Kontrolę przedsiębiorcy przeprowadza się po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

**2.** Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:

**1)** żądania od przedsiębiorcy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;

**2)** wstępu na teren przedsiębiorcy, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on działalność gospodarczą, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność, oraz wstępu do pojazdów użytkowanych przez przedsiębiorcę.

**3.** Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego wyznaczonej.

**4.** Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

**1)** wskazanie podstawy prawnej;

**2)** oznaczenie organu kontroli;

**3)** datę i miejsce wystawienia;

**4)** imię i nazwisko inspektora upoważnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;

**5)** firmę przedsiębiorcy objętego kontrolą;

**6)** określenie zakresu przedmiotowego kontroli;

**7)** wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia kontroli;

**8)** podpis osoby udzielającej upoważnienia;

**9)** pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

**Art. 86. 1.** Organ udzielający licencji lub zezwolenia może powierzyć, w drodze porozumienia, czynności kontrolne organowi administracji publicznej lub innemu organowi państwowemu.

**2.** Nadzór nad wydawaniem licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym, a także zaświadczeń przy przewozach na potrzeby własne, sprawuje wojewódzki inspektor transportu drogowego.

**3.** Rada Ministrów, kierując się zasadą skuteczności nadzoru, o którym mowa w ust. 2, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób prowadzenia czynności związanych z nadzorem oraz stosowanych dokumentów, a także ich wzory.

**Art. 87. 1.** Podczas wykonywania przewozu drogowego kierowca pojazdu samochodowego, z zastrzeżeniem ust. 4, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać, na żądanie uprawnionego organu kontroli, kartę kierowcy, zapisy urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku oraz zaświadczenie, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców, a ponadto:

**1)** wykonując transport drogowy - wypis z licencji;

**2)** wykonując przewóz drogowy osób:

**a)** przy wykonywaniu przewozów regularnych i regularnych specjalnych - odpowiednie zezwolenie lub wypis z zezwolenia wraz z obowiązującym rozkładem jazdy,

**a)** przy wykonywaniu przewozu regularnego specjalnego i międzynarodowego przewozu regularnego - odpowiednie zezwolenie lub wypis z zezwolenia wraz z aktualnym rozkładem jazdy i formularz jazdy, jeżeli są one wymagane,

- b)** przy wykonywaniu międzynarodowych przewozów wahadłowych lub okazjonalnych - odpowiednie zezwolenie lub formularz jazdy,
- c)** przy wykonywaniu międzynarodowych przewozów na potrzeby własne - formularz jazdy,
- d)** oryginał albo poświadczoną za zgodność z oryginałem przez przedsiębiorcę kserokopię decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2, jeżeli została wydana,
- e)** przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego, polegającego na okazjonalnym przewozie osób autobusami zarejestrowanymi na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej innym niż terytorium kraju, przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego świadczy te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej posiadającego stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej innym niż terytorium kraju - potwierdzenie lub kopię potwierdzenia zarejestrowania jako podatnika VAT czynnego albo wydruk potwierdzenia identyfikacji jako podatnika VAT - przewozy okazjonalne,
- f)** dokumenty wymagane w publicznym transporcie zbiorowym,
- g)** przy wykonywaniu przewozów okazjonalnych, o których mowa w art. 18 w ust. 4b w pkt 2, kopię umowy na realizowany przewóz;
- 3)** wykonując przewóz drogowy rzeczy - dokumenty związane z przewożonym ładunkiem, a także:
  - a)** odpowiednie zezwolenie wymagane w międzynarodowym transporcie drogowym,
  - b)**
  - c)** świadectwo wymagane zgodnie z Umową o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów (ATP), sporządzonej w Genewie dnia 1 września 1970 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 49, poz. 254),
  - d)** zezwolenie na przejazd pojazdu, z ładunkiem lub bez ładunku, o masie, naciskach osi lub wymiarach przekraczających wielkości określone w odrębnych przepisach,
  - e)** dokumenty wymagane przy przewozie zwierząt,
  - f)** dokumenty wymagane przy przewozie odpadów,
  - g)** certyfikat potwierdzający spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu, jeżeli jest wymagany,
  - h)** dokumenty związane z transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 4)** w międzynarodowym transporcie drogowym - świadectwo kierowcy, jeżeli jest wymagane,
- 5)** urządzenie, o którym mowa w art. 13i ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, jeżeli jest wymagane.

**1a.**

**1b.** Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego przez zagranicznego przewoźnika kierowca pojazdu samochodowego jest obowiązany ponadto mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu kontroli dowód uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 43 ust. 1, jeżeli jest wymagana.

**2.** Podczas przewozu drogowego wykonywanego na potrzeby własne kontrolowany jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu kontroli, oprócz odpowiednich dokumentów wymaganych przy takim przewozie, określonych w ust. 1, wypis zaświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 10.

**3.** Przedsiębiorca lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 2, wykonujący przewozy na potrzeby własne, odpowiedzialni są za wyposażenie kierowcy wykonującego transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne w wymagane dokumenty.

**4.** Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego kierowca taksówki jest obowiązany mieć przy sobie i okazać na żądanie licencję.

**5.** Podmiot wykonujący przewozy drogowe lub przewóz, o którym mowa w art. 3 ust. 2, przechowuje przez okres jednego roku, licząc od dnia otrzymania, przekazane mu przez organy kontrolne dokumenty i protokoły z wyników kontroli przeprowadzonych na jego terenie lub podczas

kontroli drogowej w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców, wykonujących przewóz na jego rzecz.

**Art. 88.** Przepisy art. 87 nie naruszają, wynikających z odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, praw i obowiązków kierowców i podmiotów wykonujących przewóz drogowy.

**Art. 89. 1.** Do kontroli dokumentów, o których mowa w art. 87, oraz warunków w nich określonych, z zastrzeżeniem ust. 2, uprawnieni są:

- 1) funkcjonariusze Policji;
- 2) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego;
- 3) funkcjonariusze celni;
- 4) funkcjonariusze Straży Granicznej;
- 5) upoważnieni pracownicy zarządców dróg publicznych - z wyłączeniem dokumentów, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i ust. 4;
- 6) inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy - w odniesieniu do zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy oraz czas jazdy i postoju;
- 7) upoważnieni pracownicy właściwego organu, o którym mowa w art. 18 ust. 1 - w odniesieniu do przewozów regularnych i regularnych specjalnych;
- 7) upoważnieni pracownicy właściwego organu, o którym mowa w art. 18 ust. 1 - w odniesieniu do przewozów regularnych specjalnych i międzynarodowych przewozów regularnych;
- 8) strażnicy straży gminnych - w odniesieniu do publicznego transportu zbiorowego w zakresie określonym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

2. Upoważnieni pracownicy, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 7, nie są uprawnieni do kontroli zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku oraz zaświadczenia, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców.

3. Kontrole drogowe wykonuje się w odpowiednim miejscu i czasie tak, aby utrudnić kierowcom prowadzącym pojazdy omijanie punktów kontroli, oraz bez dyskryminacji ze względu na:

- 1) kraj rejestracji pojazdu;
- 2) kraj zamieszkania kierowcy;
- 3) kraj siedziby przedsiębiorstwa;
- 4) początkowy i docelowy punkt podróży;
- 5) rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy.

4. Uprawnione osoby do kontroli zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku zaopatrzeni są w:

- 1) wykaz podstawowych elementów podlegających kontroli na drodze i na terenie podmiotu wykonującego przewozy drogowe;
- 2) standardowe wyposażenie.

5. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1)
- 2) wzory dokumentów stosowane przez osoby uprawnione do tej kontroli,
- 3) sposób przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy, podczas kontroli drogowych i kontroli w przedsiębiorstwie, a także wymagane standardowe wyposażenie osób dokonujących tej kontroli i wykaz podstawowych elementów, które jej podlegają,
- 4) rodzaj danych statystycznych gromadzonych w wyniku kontroli i rejestrowanych przez organy kontrolne, a także tryb, sposób i wzory dokumentów do ich przekazywania do Głównego Inspektora Transportu Drogowego,
- 5) system oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy w zakresie występowania naruszeń dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców

- uwzględniając przepisy Unii Europejskiej, opracowania i wytyczne Komisji Europejskiej, względną liczbę i wagę popełnianych naruszeń przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z

dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym oraz rozporządzenia (WE) nr 561/2006 oraz potrzebę zapewnienia efektywności i skuteczności kontroli przewozów drogowych.

**Art. 89a. 1.** Inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy dokonują kontroli w zakresie przewozu drogowego na warunkach i w trybie określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy.

**2.** Inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego dokonują kontroli na warunkach i w trybie określonych w ustawie.

**3.** Funkcjonariusze Policji, organów celnych i Straży Granicznej oraz upoważnieni pracownicy zarządców dróg dokonują kontroli na warunkach i w sposób określonych w przepisach o kontroli ruchu drogowego.

**4.** Upoważnieni pracownicy organu wydającego zezwolenia na przewozy regularne lub regularne specjalne dokonują kontroli dokumentów na warunkach i w trybie określonych w ustawie.

**Art. 89a<sup>1</sup>. 1.** Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, organ uprawniony do kontroli:

**1)** zatrzymuje i unieważnia zezwolenie na wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy - w sytuacji, o której mowa w art. 28a ust. 2;

**2)** kieruje lub usuwa pojazd samochodowy, na koszt podmiotu wykonującego przewóz, na najbliższy parking strzeżony.

**2.** W zakresie postępowania w związku z usuwaniem pojazdu samochodowego stosuje się odpowiednio przepisy prawa o ruchu drogowym.

**3.** Zwrot pojazdu samochodowego z parkingu następuje po przedstawieniu organowi, o którym mowa w ust. 1, prawidłowo wypełnionego wymaganego zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy, z zastrzeżeniem art. 95.

**Art. 89b. 1.** Rozpoczęcie kontroli przez uprawnionych, o których mowa w art. 89a ust. 3 i 4, następuje po okazaniu legitymacji służbowej, oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, z wyłączeniem funkcjonariuszy Policji.

**2.** Kontrolujący ma obowiązek zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z ustawy.

**3.** Kontrolujący wykonuje czynności kontrolne w obecności kontrolowanego albo osoby przez niego upoważnionej.

**Art. 89c.** Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

**Art. 90.** W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzającej uchybienia organ udzielający licencji lub zezwolenia:

**1)** wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie;

**2)** cofa licencję lub zezwolenie, z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 15 i art. 24 ust. 4-6.

**Art. 90a. 1.** Główny Inspektor Transportu Drogowego przekazuje do Komisji Europejskiej dane dotyczące przeprowadzonych kontroli:

**1)** stanu technicznego pojazdów, co dwa lata, w terminie do 31 marca, po upływie okresu objętego sprawozdaniem, zgodnie z formularzem, o którym mowa w ust. 3;

**2)** w zakresie, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 561/2006, zgodnie z formularzem, o którym mowa w art. 17 tego rozporządzenia, co dwa lata, w terminie do dnia 30 września roku następującego po zakończeniu dwuletniego okresu sprawozdawczego;

**3)** przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, corocznie, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, zgodnie z formularzem, o którym mowa w ust. 3.

2. Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej, oraz wojewódzki inspektor transportu drogowego, a w zakresie, o którym mowa w pkt 2, również Główny Inspektor Pracy, przekazują Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego zbiorczą informację dotyczącą kontroli:

1) stanu technicznego pojazdów - co dwa lata, w terminie do dnia 31 stycznia po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem;

2) przestrzegania przepisów dotyczących czasu jazdy i czasu postoju pojazdu, obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy - co dwa lata, w terminie do dnia 31 lipca po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem

- na odpowiednich formularzach.

2a. Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego przekazuje Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w tym informacje uzyskane od innych organów kontrolnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych.

3. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy do przekazywania danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, uwzględniając zakres danych niezbędnych do przekazania Komisji Europejskiej na podstawie przepisów prawa wspólnotowego.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy do przekazywania danych, o których mowa w ust. 2, uwzględniając zakres niezbędnych danych.

**Art. 90b.** W przypadku nieokazania podczas kontroli drogowej dokumentu, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 2 lit. e, osoby uprawnione do kontroli, o której mowa w art. 89 ust. 1, są obowiązane niezwłocznie powiadomić Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście, wskazując podmiot wykonujący przewóz, termin przewozu, liczbę przewożonych osób oraz informacje dotyczące trasy przewozu.

**Art. 91. 1.** Minister właściwy do spraw transportu kontroluje sposób egzaminowania i wydawania certyfikatów kompetencji zawodowych oraz gospodarkę finansową jednostki certyfikującej.

2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia, minister właściwy do spraw transportu:

1) wzywa kontrolowaną jednostkę do niezwłocznego usunięcia uchybień lub

2) pozbawia ją uprawnień, o których mowa w art. 38 ust. 3.

## **Rozdział 11**

### **Kary pieniężne**

**Art. 92. 1.** Kierujący wykonujący przewóz drogowy z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego, podlega karze grzywny w wysokości do 2000 złotych.

2. Wykaz naruszeń, o których mowa w ust. 1, oraz wysokości grzywnien za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 1 do ustawy.

3. Osoba zarządzająca przedsiębiorstwem lub osoba zarządzająca transportem w przedsiębiorstwie, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylającego dyrektywę Rady 96/26/WE, a także każda inna osoba wykonująca czynności związane z przewozem drogowym, która naruszyła obowiązki lub warunki przewozu drogowego albo dopuściła, chociażby nieumyślnie, do powstania takich naruszeń, podlega karze grzywny w wysokości do 2000 złotych.

4. Wykaz naruszeń, o których mowa w ust. 3, oraz wysokości grzywnien za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 2 do ustawy.

5. Orzekanie w sprawie nałożenia grzywny, o której mowa w ust. 1 i 3, następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

**6.** Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się również w przypadku ujawnienia naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego popełnionego za granicą, chyba że sprawca wykáže, iż za naruszenie została już nałożona kara.

**Art. 92a. 1.** Podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 50 złotych do 10 000 złotych za każde naruszenie.

**2.** Suma kar pieniężnych nałożonych za naruszenia stwierdzone podczas jednej kontroli drogowej nie może przekroczyć kwoty 10 000 złotych.

**3.** Suma kar pieniężnych nałożonych za naruszenia stwierdzone podczas kontroli w podmiocie wykonującym przewóz drogowy nie może przekroczyć:

**1)** 15 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie średnio do 10 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;

**2)** 20 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie średnio od 11 do 50 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;

**3)** 25 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie średnio od 51 do 250 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;

**4)** 30 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie większej niż 250 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;

**5)** 40 000 złotych - dla podmiotu wykonującego inne czynności związane z przewozem drogowym.

**4.** Za kierowców, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3, uważa się również osoby niezatrudnione przez podmiot wykonujący przewóz drogowy, wykonujące osobiście przewozy drogowe na jego rzecz.

**5.** Jeżeli czyn będący naruszeniem przepisów, o których mowa w ust. 1, wyczerpuje jednocześnie znamiona wykroczenia, w stosunku do podmiotu będącego osobą fizyczną stosuje się wyłącznie przepisy o odpowiedzialności administracyjnej.

**6.** Wykaz naruszeń obowiązków lub warunków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokości kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 3 do ustawy.

**7.** Przepisy ust. 1, ust. 3 pkt 5 i ust. 5 i 6 stosuje się do podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, w szczególności do:

**1)** spedytora,

**2)** nadawcy,

**3)** odbiorcy,

**4)** załadowcy,

**5)** organizatora wycieczki,

**6)** organizatora transportu,

**7)** operatora publicznego transportu zbiorowego

- jeżeli okoliczności sprawy i dowody jednoznacznie wskazują, że podmiot ten miał wpływ lub godził się na powstanie naruszenia.

**8.** Przepisy ust. 1 i ust. 3-6 stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 16a i art. 33a.

**Art. 92b. 1.** Nie nakłada się kary pieniężnej za naruszenie przepisów o czasie prowadzenia pojazdów, wymaganych przerwach i okresach odpoczynku, jeżeli podmiot wykonujący przewóz zapewnił:

**1)** właściwą organizację i dyscyplinę pracy ogólnie wymaganą w stosunku do prowadzenia przewozów drogowych, umożliwiającą przestrzeganie przez kierowców przepisów:

**a)** rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85,

**b)** rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urzędzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym,



c) Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowy (AETR), sporządzonej w Genewie dnia 1 lipca 1970 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 94, poz. 1086 i 1087);

2) prawidłowe zasady wynagradzania, niezawierające składników wynagrodzenia lub premii zachęcających do naruszania przepisów rozporządzenia, o którym mowa w pkt 1 lit. a, lub do działań zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego.

2. Za naruszenie przepisów, o których mowa w ust. 1, karze grzywny, na zasadach określonych w art. 92, podlega kierowca lub inna osoba odpowiedzialna za powstanie tych naruszeń.

**Art. 92c. 1.** Nie wszczyna się postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 92a ust. 1, na podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem, a postępowanie wszczęte w tej sprawie umarza się, jeżeli:

1) okoliczności sprawy i dowody wskazują, że podmiot wykonujący przewozy lub inne czynności związane z przewozem nie miał wpływu na powstanie naruszenia, a naruszenie nastąpiło wskutek zdarzeń i okoliczności, których podmiot nie mógł przewidzieć, lub

2) za stwierdzone naruszenie na podmiot wykonujący przewozy została nałożona kara przez inny uprawniony organ.

2. Przepisy ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio w przypadku nałożenia kary przez uprawniony zagraniczny organ.

**Art. 93. 1.** Karę pieniężną, o której mowa w art. 92a ust. 1, nakłada, w drodze decyzji administracyjnej, właściwy ze względu na miejsce wykonywanej kontroli organ, którego pracownicy lub funkcjonariusze stwierdzili naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego, z zastrzeżeniem ust. 4-6.

2. Decyzja ostateczna, o której mowa w ust. 1, staje się wykonalna po upływie 30 dni od jej doręczenia, jeżeli strona nie wniosła skargi na decyzję do właściwego sądu administracyjnego. W przypadku wniesienia skargi decyzja staje się wykonalna z chwilą:

1) odrzucenia skargi,

2) cofnięcia skargi, lub

3) wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia o oddaleniu skargi.

3. Organ, o którym mowa w ust. 1, wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w art. 92b ust. 1 lub art. 92c.

4. Funkcjonariusz Policji, który ujawni naruszenie, za które niniejsza ustawa przewiduje karę pieniężną, przekazuje dokumenty z przeprowadzonej kontroli właściwemu ze względu na miejsce kontroli wojewódzkiemu inspektorowi transportu drogowego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, postępowanie administracyjne prowadzi i decyzję administracyjną o nałożeniu kary pieniężnej wydaje wojewódzki inspektor transportu drogowego.

6. Przepisów ust. 4 i 5 nie stosuje się w przypadku ujawnienia przez funkcjonariusza Policji naruszenia, za które niniejsza ustawa przewiduje karę pieniężną, popełnionego przez zagranicznego przewoźnika drogowego.

7. Do kar pieniężnych przewidzianych niniejszą ustawą nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 i 1101).

**Art. 94. 1.** Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.

2. Karę pieniężną uiszcza się na właściwy rachunek bankowy w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o jej nałożeniu stała się wykonalna. Koszty związane z jej przekazaniem pokrywa zobowiązany podmiot.

3. W przypadku, gdy podczas kontroli stwierdzone zostanie naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego przez zagraniczny podmiot mający siedzibę w państwie, z którym Rzeczpospolita Polska nie jest związana umową lub porozumieniem o współpracy we wzajemnym dochodzeniu należności bądź możliwość egzekucji należności nie wynika wprost z przepisów międzynarodowych oraz przepisów tego państwa, osoba przeprowadzająca kontrolę pobiera kaucję w wysokości odpowiadającej przewidywanej karze pieniężnej.

4. Kaucję pobiera się w formie:

1) gotówkowej, za pokwitowaniem na druku ścisłego zarachowania, lub

**2)** przelewu na wyodrębniony rachunek bankowy organu prowadzącego postępowanie administracyjne w sprawie o nałożenie kary, przy czym koszty przelewu ponosi zobowiązany podmiot.

**5.** W przypadku poboru kaucji przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego, możliwe jest jej przekazanie w formie bezgotówkowej, za pomocą karty płatniczej. Koszty związane z autoryzacją transakcji i przekazem środków na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, ponosi bezzwrotnie zobowiązany podmiot.

**6.** Kaucja przechowywana jest na nieoprocentowanym rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 4 pkt 2.

**7.** Kaucję przekazuje się:

**1)** na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 2 - w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się wykonalna;

**2)** na rachunek bankowy podmiotu, który ją wpłacił - w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji o uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności decyzji o nałożeniu kary pieniężnej albo doręczenia orzeczenia sądu administracyjnego o uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności takiej decyzji.

**8.** W przypadku, gdy wysokość nałożonej kary jest mniejsza od wysokości pobranej kaucji, do powstałej różnicy stosuje się odpowiednio przepis ust. 7 pkt 2.

**9.** Do kary pieniężnej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

**Art. 95. 1.** W przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego przez podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem osoba przeprowadzająca kontrolę na drodze zatrzymuje, za pokwitowaniem, dokumenty podlegające kontroli i kieruje lub usuwa pojazd, na koszt podmiotu wykonującego przewóz drogowy, na najbliższy parking strzeżony, jeżeli:

**1)** nie pobrano kaucji - w przypadku podmiotu, o którym mowa w art. 94 ust. 3,

**2)** nie usunięto stwierdzonych nieprawidłowości, lub

**3)** zakaz lub ograniczenie ruchu uniemożliwia dalszą jazdę.

**2.** W zakresie postępowania w związku z usuwaniem pojazdu stosuje się odpowiednio przepisy art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

**3.** Zwrot pojazdu z parkingu następuje, odpowiednio po:

**1)** przekazaniu kaucji przez podmiot wykonujący przewóz drogowy, na zasadach, o których mowa w art. 94 ust. 4 i 5, lub

**2)** usunięciu przyczyny umieszczenia pojazdu na parkingu.

**4.** Jeżeli pojazd nie zostanie odebrany z parkingu w ciągu 30 dni od dnia nałożenia kary pieniężnej, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 i 1166) dotyczące egzekucji należności pieniężnych z ruchomości.

**5.** W przypadku, gdy podczas kontroli granicznej stwierdzone zostanie naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego przez kierowcę bądź przez podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem, osoba przeprowadzająca kontrolę uprawniona jest do uniemożliwienia kontrolowanemu pojazdowi wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

**Art. 95a. 1.** Kto, będąc przedsiębiorcą:

**1)** nie zgłasza na piśmie organowi, który udzielił licencji, wszelkich zmian danych, o których mowa w art. 8 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia ich powstania,

**2)** nie zwraca licencji lub wypisów z licencji organowi, który udzielił licencji w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna - podlega karze pieniężnej w wysokości 1 000 zł.

**2.** Kary, o których mowa w ust. 1, nakłada w drodze decyzji administracyjnej organ właściwy w sprawach udzielenia licencji.

**3.** Od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, o której mowa w ust. 2, przysługuje odwołanie do organu nadrzędnego w stosunku do organu, który karę nałożył, w terminie 14 dni od dnia doręczenia przedsiębiorcy tej decyzji.

4. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód organu właściwego w sprawach udzielenia licencji.

**Art. 96.**

## **Rozdział 11a**

## **Rozdział 12**

### **Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe**

**Art. 97.** (pominięty).

**Art. 98.** (pominięty).

**Art. 99.** (pominięty).

**Art. 100.** (pominięty).

**Art. 101.** (pominięty).

**Art. 102.** (pominięty).

**Art. 103.** (pominięty).

**Art. 104. 1.** Zezwolenia na wykonywanie transportu drogowego udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują moc.

**2.** Do postępowań administracyjnych wszczętych, a niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się jej przepisy.

**Art. 105.** Świadectwo potwierdzające zdanie egzaminu z zakresu wykonywania krajowego zarobkowego przewozu osób wydane na podstawie dotychczasowych przepisów o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób staje się z mocy prawa certyfikatem kompetencji zawodowych w zakresie krajowego transportu drogowego osób.

**Art. 106.** (pominięty).

**Art. 107.** Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej do przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 2, art. 19 oraz art. 28 ust. 1.

**Art. 108.** (pominięty).

**Art. 109. 1.** Tracą moc:

**1)** ustawa z dnia 2 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania międzynarodowego transportu drogowego (Dz. U. Nr 106, poz. 677, z 1999 r. Nr 32, poz. 310 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268);

**2)** ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób (Dz. U. Nr 141, poz. 942 i Nr 158, poz. 1045, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 86, poz. 963 i Nr 91, poz. 1043 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136).

**2.** (pominięty).

**Art. 110.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z tym że rozdział 9 wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2001 r. z wyjątkiem art. 50, art. 68-75 i art. 80-82, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

### **Załącznik nr 1**

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość grzywny w złotych
1	2	3
1.	Nieokazanie wypisu z licencji, wypisu z zezwolenia lub innego wymaganego w związku z przewozem drogowym dokumentu, o którym mowa w art. 87	500
2.	Nieokazanie dokumentu potwierdzającego ukończenie wymaganego w związku z wykonywaniem przewozu drogowego szkolenia	800
3.	Wykonywanie przewozu drogowego żywych zwierząt z naruszeniem zasad dotyczących czasów podróży i postoju	do 2 godzin 200, powyżej 2 godzin 500
4.	Prowadzenie pojazdu z naruszeniem przepisów o czasie prowadzenia pojazdu, obowiązujących przerwach i odpoczynku	
4.1.	Przekroczenie maksymalnego dziennego okresu prowadzenia pojazdu o czas do 1 godziny oraz za każdą następną rozpoczętą godzinę	100
4.2.	Przekroczenie maksymalnego czasu prowadzenia pojazdu bez przerwy o czas powyżej 15 minut do 30 minut oraz za każde następne rozpoczęte 30 minut	150
4.3.	Skrócenie dziennego czasu odpoczynku o czas powyżej 15 minut do jednej godziny oraz za każdą następną rozpoczętą godzinę	100
4.4.	Skrócenie tygodniowego czasu odpoczynku o czas do jednej godziny oraz za każdą następną rozpoczętą godzinę	50
4.5.	Przekroczenie tygodniowego czasu prowadzenia pojazdu o czas powyżej 30 minut do dwóch godzin oraz za każdą następną rozpoczętą godzinę	50
5.	Postój pojazdu przewożącego towary niebezpieczne bez wymaganego nadzoru	800
6.	Postój pojazdu przewożącego towary niebezpieczne bez zabezpieczenia hamulcem postojowym	500
7.	Używanie ognia lub nieosłoniętego płomienia w pojazdach przewożących towary niebezpieczne klasy 1, a także w ich pobliżu oraz podczas załadunku lub rozładunku tych towarów	2000
8.	Naruszenie przepisów dotyczących załadunku lub rozładunku towaru niebezpiecznego klasy 1 w miejscu publicznym na pojazdy lub z pojazdów, które znajdują się w odległości mniejszej niż 50 m	1000
9.	Przewóz w jednostce transportowej przewożącej towary niebezpieczne pasażerów innych niż załoga pojazdu	500
10.	Naruszenie przepisów zakazu palenia, w trakcie manipulowania ładunkiem	500

	lub wykonywania czynności ładunkowych towarów niebezpiecznych, w pobliżu lub wewnątrz pojazdu lub kontenera	
11.	Nieuzasadnione utrzymywanie pracy silnika pojazdu w czasie załadunku lub rozładunku towaru niebezpiecznego	1000
12.	Naruszenie przepisów o wykonywaniu przewozu drogowego osób	
12.1.	Pobieranie należności za przewóz osoby pojazdem wykonującym regularny przewóz niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości	1000
12.2.	Niewydanie pasażerowi przed rozpoczęciem przewozu wymaganego potwierdzenia wniesienia opłaty za przejazd	1000
13.	Naruszenie przepisów o używaniu urządzeń rejestrujących, cyfrowych urządzeń rejestrujących, wykresówki lub karty kierowcy	
13.1.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące lub w cyfrowe urządzenie rejestrujące, do którego podłączone zostało niedozwolone urządzenie dodatkowe wpływające na niewłaściwe funkcjonowanie urządzenia rejestrującego	2000
13.2.	Nierejestrowanie za pomocą urządzenia rejestrującego lub cyfrowego urządzenia rejestrującego na wykresówce lub karcie kierowcy wskazań urządzenia w zakresie prędkości pojazdu, aktywności kierowcy i przebytej drogi	2000
13.3.	Nieprawidłowe operowanie przełącznikiem urządzenia rejestrującego lub cyfrowego urządzenia rejestrującego umożliwiającym zmianę rodzaju aktywności kierowcy - za każdy dzień	100 nie więcej niż 1000
13.4.	Wykonywanie przez kierowcę przewozu drogowego z niedziałającym lub niewłaściwie działającym urządzeniem rejestrującym lub cyfrowym urządzeniem rejestrującym po upływie dopuszczalnego okresu kierowania pojazdem	1000
13.5.	Wykonywanie przez kierowcę przewozu drogowego bez ważnej karty lub z kartą uszkodzoną po upływie dopuszczalnego okresu kierowania pojazdem	500
13.6.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące lub cyfrowe urządzenie rejestrujące, które zostało odłączone	2000
13.7.	Samowolna ingerencja w pracę urządzenia rejestrującego lub cyfrowego urządzenia rejestrującego zainstalowanego w pojeździe, wskutek której nastąpiła zmiana wskazań urządzenia w zakresie prędkości pojazdu, aktywności kierowcy lub przebytej drogi	2000
13.8.	Nieuzasadnione użycie kilku wykresówek w ciągu tego samego 24-godzinnego okresu - za każdy dzień	100
13.9.	Używanie wykresówki powyżej okresu na jaki jest przeznaczona - za każdą wykresówkę	100 nie więcej niż 1000
13.10.	Zastosowanie typu wykresówki niezatwierdzonego lub nieprzeznaczonego dla danego typu urządzenia rejestrującego	200
13.11.	Okazanie podczas kontroli wykresówki brudnej lub uszkodzonej w stopniu uniemożliwiającym odczytanie danych	200
13.12.	Okazanie podczas kontroli wykresówki lub karty kierowcy, które nie zawierają wprowadzonych ręcznie bądź automatycznie wszystkich wymaganych danych dotyczących okresów aktywności kierowcy - za każdy dzień	100
13.13.	Używanie tej samej wykresówki lub karty kierowcy przez kilku kierowców	2000
13.14.	Jednoczesne używanie kilku wykresówek lub kart kierowców	2000
13.15.	Okazanie wykresówki, która nie zawiera wymaganego wpisu: 1. imienia lub nazwiska kierowcy	50 za brak każdego wpisu

	2. numeru rejestracyjnego pojazdu 3. miejsca lub daty początkowej użytkowania wykresówki 4. miejsca lub daty końcowej używania wykresówki 5. stanu licznika kilometrów w chwili rozpoczęcia użytkowania pojazdu 6. stanu licznika kilometrów w chwili zakończenia 7. użytkowania pojazdu	
13.16.	Niezgodność oznaczenia czasowego na wykresówce z urzędowym czasem kraju rejestracji pojazdu - za każdą wykresówkę	100 nie więcej niż 1000
13.17.	Wykonywanie przewozu drogowego przez kierowcę, nieposiadającego wymaganego wydruku z tachografu w przypadku uszkodzenia karty kierowcy, jej niesprawności lub jej nieposiadania - za każdy brakujący wydruk	200 nie więcej niż 1000
14.	Wykonanie transportu drogowego z naruszeniem art. 18 ust. 4a i ust. 5	500

## Załącznik nr 2

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość grzywny w złotych
1.	Niewyposażenie kierowcy w:	
1.1.	- wypis z licencji, wypis z zezwolenia, wypis z zaświadczenia o wykonywaniu przewozów na potrzeby własne	2000
1.2.	- świadectwo kierowcy - dotyczy kierowców niemających obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej	1000
1.3.	- inny dokument, o którym mowa w art. 87, wymagany w związku z realizowanym przewozem	500 za każdy dokument
2.	Nieprawidłowe, niepełne lub niezgodne ze stanem faktycznym wypełnienie dokumentu, o którym mowa w art. 87, wymaganego w związku z realizowanym przewozem	300 za każdy dokument
3.	Dopuszczenie do wykonywania przewozu drogowego przez kierowcę, który:	
3.1.	- nie ukończył wymaganego w związku z tym przewozem szkolenia	1000
3.2.	- nie posiada orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy	1000
3.3.	- nie posiada orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy	1000
4.	Dopuszczenie do wykonywania przewozu drogowego zwierząt osoby obsługującej lub opiekuna zwierząt nieposiadających kwalifikacji do transportu zwierząt potwierdzonych przez powiatowego lekarza weterynarii	500
5.	Niewyznaczenie osoby odpowiedzialnej za transport zwierząt	500
6.	Długotrwały przewóz domowych gatunków nieparzystokopytnych innych niż zarejestrowane nieparzystokopytne, bydła, owiec, kóz i świń bez sporządzenia dziennika podróży	1000
7.	Długotrwały przewóz domowych gatunków nieparzystokopytnych innych niż zarejestrowane nieparzystokopytne, bydła, owiec, kóz i świń z nieprawidłowo sporządzonym dziennikiem podróży	500
8.	Nieuzyskanie wymaganego w przewozie drogowym świadectwa zdrowia zwierząt lub dokumentów określonych w art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97	500

9.	Dopuszczenie do przekroczenia czasu przewozu danego gatunku zwierząt	500
10.	Dopuszczenie do przewozu zwierząt pojazdem nieprzystosowanym do przewozu danego gatunku zwierząt	1000
11.	Dopuszczenie do niepowiadomienia lekarza weterynarii o ujawnionej podczas przewozu chorobie, zranieniu albo padnięciu transportowanego zwierzęcia	500
12.	Dopuszczenie do niedopełnienia warunków specjalnych określonych dla przewozu zwierząt	500
13.	Niedopełnienie lub niewłaściwe wykonywanie obowiązków związanych z obsługą zwierząt podczas wykonywania ich przewozu	1000
14.	Dopuszczenie do przewozu drogowego bez wymaganego świadectwa określonego w umowie o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów	2000
15.	Dopuszczenie do naruszenia przepisów o czasie prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerwach i odpoczynku	2000
16.	Dopuszczenie do naruszenia przepisów o stosowaniu urządzeń rejestrujących samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i odpoczynku oraz aktywności kierowcy	2000
17.	Dopuszczenie do wykonywania przewozu drogowego pojazdem powodującym hałas w stopniu przekraczającym dopuszczalny poziom	200
18.	Dopuszczenie do wykonywania przewozu drogowego pojazdem wydzielającym szkodliwe substancje w stopniu przekraczającym dopuszczalny poziom	300

### Załącznik nr 3

Lp.	Wyszczególnienie naruszeń	Wysokość kary pieniężnej w złotych
1	2	3
1.	<b>NARUSZENIE OGÓLNYCH ZASAD I WARUNKÓW WYKONYWANIA TRANSPORTU DROGOWEGO I PRZEWOZÓW NA POTRZEBY WŁASNE</b>	
1.1.	Wykonywanie transportu drogowego bez wymaganej licencji	8000
1.2.	Wykonywanie transportu drogowego taksówką pojazdem niewpisanym do licencji z wyłączeniem sytuacji gdy wykonujący transport drogowy taksówką wystąpił o nową licencję	2000
1.3.	Wykonywanie przewozu na potrzeby własne bez wymaganego zaświadczenia	8000
1.4.	Niezgłoszenie na piśmie organowi, który udzielił licencji, zmiany danych, o których mowa w art. 8, w wymaganym terminie	800
1.5.	Niepoddanie się lub uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli w całości lub w części	10 000
1.6.	Nieprzechowywanie lub przechowywanie niekompletnych dokumentów i innych nośników informacji, o których mowa w art. 16a i art. 33a, przez podmioty wymienione w tym przepisie	10 000
1.7.	Uzależnienie wynagrodzenia kierowcy od ilości przewiezionych rzeczy	8000
2.	<b>NARUSZENIE PRZEPISÓW O WYKONYWANIU PRZEWOZU DROGOWEGO OSÓB</b>	
2.1.	Wykonywanie przewozu regularnego bez wymaganego zezwolenia, bez	8000

	wymaganego zaświadczenia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego albo potwierdzenia zgłoszenia przewozu w publicznym transporcie zbiorowym	
2.2.	Wykonywanie przewozu regularnego z naruszeniem warunków określonych w zezwoleniu, zaświadczeniu na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego albo potwierdzeniu zgłoszenia przewozu w publicznym transporcie zbiorowym dotyczących:	
2.2.1.	- dni	2000
2.2.2.	- godzin odjazdu i przyjazdu	500
2.2.3.	- ustalonej trasy przejazdu lub wyznaczonych przystanków	3000
2.3.	Wykonywanie przewozu regularnego bez obowiązującego rozkładu jazdy	2000
2.4.	Wykonywanie przewozu regularnego pojazdem innym niż autobus	5000
2.5.	Wykonywanie przewozu autobusem, który:	
2.5.1.	- nie odpowiada wymaganym warunkom technicznym ze względu na rodzaj wykonywanego przewozu regularnego	5000
2.5.2.	- nie spełnia wymagań w zakresie wyposażenia i oznakowania w związku z przewozem określonej kategorii pasażerów	2000
2.6.	Pobieranie należności za przewóz osoby pojazdem wykonującym regularny przewóz niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości	2000
2.7.	Niewydanie pasażerowi wymaganego potwierdzenia wniesienia opłaty za przejazd przed rozpoczęciem kursu z wyłączeniem taksówki	2000
2.8.	Niezgłoszenie na piśmie organowi, który udzielił zezwolenia, zmiany danych, o których mowa w art. 22b, w wymaganym terminie	800
2.9.	Wykonywanie przewozów okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 18 ust. 5	8000
2.10.	Wykonywanie przewozu okazjonalnego samochodem niespełniającym kryterium konstrukcyjnego określonego w art. 18 ust. 4a, z zastrzeżeniem przewozów, o których mowa w art. 18 ust. 4b	8000
2.11.	Brak harmonogramu okresów pracy kierowcy obejmującego okresy prowadzenia pojazdu	2000
3.	<b>NARUSZENIE PRZEPISÓW O WYKONYWANIU MIĘDZYNARODOWYCH PRZEWOZÓW DROGOWYCH I PRZEWOZÓW KABOTAŻOWYCH</b>	
3.1.	Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego bez posiadania w pojeździe wymaganego ważnego zezwolenia	10 000
3.2.	Niewypełnienie przed wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub niewłaściwie wypełnienie wymaganego przy międzynarodowym przewozie drogowym rzeczy zezwolenia	8000
3.3.	Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego niezgodnie z przepisami ustawy, umową międzynarodową lub warunkami określonymi w zezwoleniu	8000
3.4.	Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego:	
3.4.1.	- bez posiadania w pojeździe certyfikatu potwierdzającego spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu wymaganego odpowiednio do posiadanego zezwolenia	8000
3.4.2.	- pojazdem niespełniającym warunków określonych w certyfikacie potwierdzającym spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu	8000



3.5.	Wykonywanie przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	10 000
3.6.	Wykonywanie przewozu kabotażowego niezgodnie z warunkami określonymi dla tego przewozu	10 000
3.7.	Zlecenie przewozu drogowego zagranicznemu podmiotowi nieposiadającemu wymaganego zezwolenia na transport kabotażowy	10 000
3.8.	Zlecenie przewozu rzeczy pojazdem nienormatywnym podmiotowi nieposiadającemu wymaganego zezwolenia	8000
3.9.	Umieszczanie w liście przewozowym i innych dokumentach danych i informacji niezgodnych ze stanem faktycznym	8000
4.	NARUSZENIE PRZEPISÓW O PRZEWOZIE ODPADÓW	
4.1.	Niezgłoszenie wykonywania przewozu drogowego odpadów, w sytuacji gdy na przewóz nie jest wymagane zezwolenie	3000
4.2.	Wykonywanie przewozu drogowego odpadów innych niż niebezpieczne bez wymaganego zezwolenia	2000
4.3.	Wykonywanie przewozu drogowego odpadów niebezpiecznych bez wymaganego zezwolenia	6000
4.4.	Wywóz odpadów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	6000
4.5.	Wwóz odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	10 000
4.6.	Wykonywanie przewozu drogowego odpadów tranzytem przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganego zezwolenia	6000
5.	NARUSZENIE PRZEPISÓW O CZASIE PROWADZENIA POJAZDU, OBOWIĄZKOWYCH PRZERWACH I ODPOCZYNKU	
5.1.	Przekroczenie maksymalnego dziennego czasu prowadzenia pojazdu:	
5.1.1.	- o czas powyżej 15 minut do jednej godziny	100
5.1.2.	- za każdą następną rozpoczętą godzinę	200
5.2.	Przekroczenie maksymalnego czasu prowadzenia pojazdu bez przerwy:	
5.2.1.	- o czas powyżej 15 minut do 30 minut	150
5.2.2.	- za każde następne rozpoczęte 30 minut	200
5.3.	Skrócenie dziennego czasu odpoczynku:	
5.3.1.	- o czas powyżej 15 minut do jednej godziny	100
5.3.2.	- za każdą następną rozpoczętą godzinę	200
5.4.	Skrócenie tygodniowego czasu odpoczynku:	
5.4.1.	- o czas do jednej godziny	50
5.4.2.	- za każdą następną rozpoczętą godzinę	100
5.5.	Przekroczenie tygodniowego czasu prowadzenia pojazdu:	
5.5.1.	- o czas powyżej 30 minut do dwóch godzin	50
5.5.2.	- za każdą następną rozpoczętą godzinę	100
5.6.	Przekroczenie całkowitego czasu prowadzenia pojazdu w ciągu dwóch kolejnych tygodni:	
5.6.1.	- o czas powyżej jednej godziny do czterech godzin	100
5.6.2.	- za każdą następną rozpoczętą godzinę	150
6.	NARUSZENIE PRZEPISÓW O STOSOWANIU URZĄDZEŃ REJESTRUJĄCYCH LUB CYFROWYCH URZĄDZEŃ REJESTRUJĄCYCH SAMOCZYNNIE PRĘDKOŚĆ JAZDY, CZAS JAZDY I POSTOJU	

6.1.	Naruszenie zasad i warunków wyposażenia pojazdu w urządzenie rejestrujące (tachograf)	
6.1.1.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem niewyposażonym w urządzenie rejestrujące lub cyfrowe urządzenie rejestrujące	3000
6.1.2.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące lub cyfrowe urządzenie rejestrujące, które nie rejestruje wszystkich wymaganych elementów	2000
6.1.3.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące lub cyfrowe urządzenie rejestrujące, które nie rejestruje równoległe danych dotyczących okresów aktywności kierowców prowadzących pojazd	1000
6.1.4.	Wykonywanie przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w urządzenie rejestrujące lub cyfrowe urządzenie rejestrujące bez wymaganego sprawdzenia okresowego, badania kontrolnego lub kalibracji	1000
6.1.5.	Dopuszczenie do wykonywania przewozu drogowego pojazdem wyposażonym w cyfrowe urządzenie rejestrujące przez kierowcę nieposiadającego własnej, ważnej karty kierowcy	1000
6.1.6.	Wykonywanie przewozu drogowego przez kierowcę, nieposiadającego wymaganego wydruku z tachografu w przypadku uszkodzenia karty kierowcy, jej niesprawności lub jej nieposiadania - za każdy brakujący wydruk	100
6.2.	Wykonywanie przewozu drogowego z ingerencją w działanie urządzenia rejestrującego	
6.2.1.	Nierejestrowanie za pomocą urządzenia rejestrującego lub cyfrowego urządzenia rejestrującego na wykresówce lub karcie kierowcy wskazań w zakresie prędkości pojazdu, aktywności kierowcy i przebytej drogi	5000
6.3.	Naruszenie zasad i warunków używania urządzenia rejestrującego lub cyfrowego urządzenia rejestrującego	
6.3.1.	Nieuzasadnione użycie kilku wykresówek w ciągu tego samego 24-godzinnego okresu - za każdy dzień	200 nie więcej niż 2000
6.3.2.	Zastosowanie typu wykresówki niezatwierdzonego lub nieprzeznaczonego dla danego typu urządzenia rejestrującego - za każdą wykresówkę	100 nie więcej niż 2000
6.3.3.	Okazanie podczas kontroli wykresówki brudnej lub uszkodzonej w stopniu uniemożliwiającym odczytanie danych - za każdą wykresówkę	300
6.3.4.	Używanie tej samej wykresówki lub karty kierowcy przez kilku kierowców	3000
6.3.5.	Jednoczesne używanie kilku wykresówek lub kart kierowców	1000
6.3.6.	Brak w okazanej wykresówce przepisowych wpisów: 1. imienia lub nazwiska kierowcy 2. numeru rejestracyjnego pojazdu 3. miejsca lub daty początkowej użytkowania wykresówki 4. miejsca lub daty końcowej używania wykresówki 5. stanu licznika kilometrów w chwili rozpoczęcia użytkowania pojazdu 6. stanu licznika kilometrów w chwili zakończenia użytkowania pojazdu	50 za brak każdej danej
6.3.7.	Nieokazanie podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówki, danych z karty kierowcy, z tachografu cyfrowego lub dokumentu potwierdzającego fakt nieprowadzenia pojazdu - za każdy dzień	500
6.3.8.	Okazanie podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówki, która nie zawiera wszystkich danych o okresach aktywności kierowcy - za każdą wykresówkę	300
6.3.9.	Udostępnienie podczas kontroli w przedsiębiorstwie niepełnych danych o okresach aktywności kierowcy - za każdy dzień	300
6.3.10.	Okazanie podczas kontroli w przedsiębiorstwie wykresówki, na której stwierdzono dokonanie niedozwolonych, bez użycia urządzenia	1000 nie więcej

	rejestrującego, ręcznych, automatycznych lub półautomatycznych zapisów prędkości, aktywności lub przebytej drogi - za każdą wykresówkę	niż 5000
6.3.11.	Naruszenie obowiązku wczytywania danych z karty kierowcy - za każdego kierowcę	500
6.3.12.	Naruszenie obowiązku wczytywania danych urządzenia rejestrującego - za każdy pojazd	500
6.3.13.	Nieudostępnienie podczas kontroli w przedsiębiorstwie danych wczytanych z tachografu cyfrowego i karty kierowcy, przechowywanych w przedsiębiorstwie - za każdy dzień	300
6.3.14.	Samowolna ingerencja w dane zapisane w cyfrowym urządzeniu rejestrującym, na karcie kierowcy lub na karcie przedsiębiorstwa	5000
7.	NARUSZENIE PRZEPISÓW O UŻYWANIU INNYCH URZĄDZEŃ POMIAROWO-KONTROLNYCH	
7.1.	Samowolna zmiana wskazań urządzeń pomiarowo-kontrolnych zainstalowanych w pojeździe przy wykonywaniu transportu drogowego taksówką	1000
8.	NARUSZENIE INNYCH PRZEPISÓW	
8.1.	Wykonywanie przewozu drogowego żywych zwierząt przez przewoźnika nieposiadającego odpowiedniego zezwolenia	6000